

TAMMERKOSKEN LUKIO

2016-

2017

KOULUN AIKAISEMMAT VAIHEET

1908	Tampereen tyttökoulu
1956	Tammerkosken tyttölyseo
1956	Harjun yhteiskoulu
1973	Tammerkosken yhteislyseo
1976-	Tammerkosken lukio
1976	Kaarilan lukio
1970-1995	Tammerkosken lukion iltalinja
1995-2004	Tammerkosken lukion aikuislinja
2004-2005	Tampereen aikuislukio, Tammerkosken toimipiste
2012	Kaarilan lukio ja Tammerkosken lukio yhdistyvät

Sammonkatu 2, 33540 Tampere
lukiot.tampere.fi/tammerkoski

Rehtori
Matti Hännikäinen

Apulaisrehtori
Jaana Nieminen

TAMMERKOSKEN LUKIO

LUKUVUOSI 2016—2017

*Kansikuva:
Kuvakaappaus animaatiosta (5 min.),
Niko Sarkkomaan
kuvataiteen lukiodiplomityö ja
stipendityö.*

*Viereinen sivu:
Osa Elviira Fältin performatiivisesta
lukiodiplomityöstä.*

*Taitto: Jaana Kortelainen
Tekstien koonti: Anne Koivikko
Painopaikka PK-paino*

Sisällysluettelo

Katsaus Tammerkosken lukion lukuvuoteen 2016-2017 Tiedotuksia Eläkkeelle	Jari Stenfors	6	5	7
Opiskelijakunta	Opiskelijakunnan hallituksen terveiset Lainehtien lukiosta läpi Tammerkosken Wanhat 2017	8	10	12
Koulun tapahtumia	Tiimi & Teema Digitaaliset ylioppilaskirjoitukset Digiloikasta laskeuduttiin turvallisesti Kirjoitan siis olen Koskettavimmat kohtaukset Vaalipaneeli Opiskelijamenestystä	16	14	17
		18	18	20
		20	20	
Matkoilla	Ykkösvuotisten taideretki Helsinkiin Valamon retki Hauska viikko Saksassa Erasmus-matka Espanjaan Le Puy Opettajat Isojärvellä Opettajat Berliinissä Marcher sur les marrons Kuviksen opetusharjoittelija Vaihto-opiskelijat Herkkuja Firenzestä	21	21	22
		23	23	
		24	24	
		25	26	
		27	26	
		28	29	
		30	29	
Taito- ja taideaineet	Itsenäisyyspäivä Liikkuva Tammlu Käsityö Musiikin matkassa Kuvataiteen vuosi	32	33	34
		36	38	
Opiskelijat Henkilökunta		44	48	

KATSAUS TAMMERKOSKEN LUKION LUKUVUOTEEN 2016 - 2017

Nyt päättymässä olevan lukuvuoden painopistealueita Tammerkosken lukiossa ovat olleet uuden opetus-suunnitelman käyttöönotto, teemaviikon ”Kestävä elämäntapa ja globaali vastuu” toteuttaminen, opiskelijoiden omien tietokoneiden monipuolinen hyödyntäminen opiskelussa, digitaalisen ylioppilastutkinnon käynnistyminen, kansainvälisyys, työtapojen monipuolistaminen, oppijan aktiivisen roolin vahvistaminen sekä opiskelijapalautteesta nousseet kehittämiskohteet: opiskelijoiden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin tukeminen, ohjauksen kehittäminen ja tehostaminen sekä monipuoliset oppimismenetelmät ja oppimisympäristöt.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt valtakunnallisten erityisten koulutustehtävien haun koulutuksenjärjestäjille. Uusi hakukierros perustuu hallituksen esitykseen erityisten koulutustehtävien rahoituksesta ja myöntämiskriteereistä. Tampereen kaupunki koulutuksenjärjestäjänä hakee Tammerkosken lukioon kuvataiteen ja designin valtakunnallista erityistehtävää. Aloituspäikkämääräksi esitetään 75. Uudessa haettavassa valtakunnallisessa erityistehtävässä laajennetaan olemassa olevaa kuvataiteen erityistehtävää kuvataiteen ja käsityön yhteisellä rajapinnalla – designilla. Designissa painottuvat muotoilun suunnittelua korostavan sisällön lisäksi konkreettinen tekeminen sekä käsityömenetelmiksi luokiteltavien tekniikoiden ja materiaalien hallinta.

Tammerkosken lukiossa tartuttiin uuden opetussuunnitelman haasteisiin toteuttamalla teemaviikko ”Kestävä elämäntapa ja globaali vastuu” tiimityömenetelmällä. Viiden työpäivän aikana opiskelijoista muodostetut tiimit saivat kokea erilaista oppimisen riemua uusilla työtavoilla. Viikon aikana koululla vieraili eri alojen asiantuntijoita, opiskelijat tutustuivat esimerkiksi jätteenkäsittelylaitokseen, uusiin kaupunkisuunnittelun projekteihin ja tekivät pienimuotoista tutkimustyötä. Vierailijoiden joukossa oli useita opiskelijoiden huoltajia. Opiskelija- ja opettajapalautteen perusteella viikko oli onnistunut ja samalla konseptilla teemaa vaihtamalla voidaan jatkaa tulevana vuosina.

Digitaaliset ylioppilaskirjoitukset alkoivat syksyllä 2016. Ennakoiduilta ongelmilta vältyttiin hyvän suunnittelun ansiosta. Opiskelijat harjoittelivat tekemällä kurssikokeita ylioppilastutkintolautakunnan Abitti-koejärjestelmällä. Syksyn 2016 ja kevään 2017 digitaaliset yo-kokeet pystyttiin tekemään koulun omilla uusilla kannettavilla tietokoneilla. Syksystä 2017 alkaen opiskelijat käyttävät omia tietokoneita. Tämä tuo lisäjännitteitä opiskelijoiden laajan konekirjon takia.

Kansainvälisyys on yksi tärkeimmistä painopistealueistamme. Tärkein nyt päättymässä olevan lukuvuoden kv-projektimme on ollut Euroopan Unionin tukeman Erasmus+ hankkeen toteuttaminen. Tammerkosken lukio koordinoi ”Find your way through art” projektia. Projektiin osallistuu Tammerkosken lukion lisäksi lukiot Valladolidista Espanjasta, Rottweilista Saksasta, Thienestä Italiasta ja Jihlavasta Tsekin tasavallasta. Kaikki projektiin osallistuneet koulut hakevat Euroopan Unionilta rahoitusta uutta projektia varten. Toivottavasti yhteistyömme jatkuu. Muita kv-projektejamme ovat jo 20 vuotta jatkunut opiskelijavaihto ranskalaisen Lycée Simone Weilin kanssa, ruotsia Ruotsissa -kurssi ja opiskelijaryhmän vierailu Pietariin.

TIEDOTUKSIA

Opiskelijat, jotka eivät laillisesti esteen vuoksi pääse lukuvuoden avajaistilaisuuteen, ovat velvollisia ilmoittamaan siitä kouluun.

Tammerkosken lukion toimisto on kesällä avoinna 5.-22.6.2017 klo 10.00–13.00 ja 1.8.2017 normaalisti 9.00–14.00.

Syksyn ylioppilaskirjoitukset 2017

Digitaalisessa kielikokeessa kuullunymmärtämisen osuus tehdään kirjallisen kokeen koepäivänä.

Kirjalliset kokeet

pe 15.9. ma 18.9.	äidinkieli, tekstitaidon koe psykologia, filosofia, historia (digitaaliset kokeet)
ke 20.9.	fysiikka, biologia vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti, venäjä, espanja saksa, ranska (digitaaliset kokeet)
pe 22.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä (digitaalinen koe)
ma 25.9. ke 27.9.	matematiikka äidinkieli, esseekoe, suomi toisena kielenä -koe
pe 29.9.	kemia (paperilla), uskonto, elämäkatsomus tieto, yhteiskuntaoppi, maantiede, terveystieto (digitaaliset kokeet)
ma 2.10.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä englanti, espanja, venäjä, italia saksa, ranska (digitaaliset kokeet)

Uusi lukuvuosi alkaa 9.8.2017 klo 11.00.
Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijat aloittavat klo 9.00.

Niiden opiskelijoiden, jotka eivät jatka opiskeluaan seuraavana lukuvuonna, on ilmoitettava siitä viipymättä rehtorille eli tehtävä virallinen eroilmoitus.

Kuullunymmärtämiskokeet

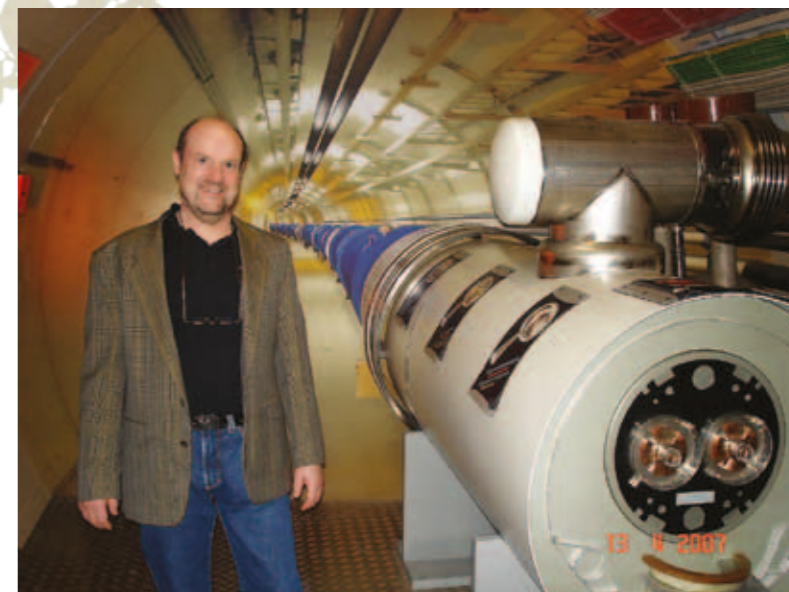
ma 11.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä englanti venäjä espanja
ti 12.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä espanja englanti venäjä italia

Syksyn kokeisiin ilmoitaudutaan viimeistään **5.6.2017** (uusijat ja korottajat).

Yo-maksu suoritetaan viimeistään **30.6.2017**.
Opiskelijakohtainen perusmaksu on 14 € ja koekohtainen maksu 28 €.

ELÄKKEELLE Jari Stenfors

Jari Stenfors tutustumassa
hiukkaskiihdyttimeen
Cernissä Sveitsissä.
Kuva: Matti Hännikäinen

Fysiikan ja matematiikan lehtori Jari Stenfors siirtyi eläkeläiseksi 1.1.2017.

Porissa syntynyt Jari Stenfors kävi Toejoen kansakoulua Porissa 1960-1964. Oppikoulun Jari kävi Porin Suomalaisessa Yhteislyseossa 1962-1972, josta hän kirjoitti ylioppilaaksi keväällä 1972.

Matemaattiset aineet kiinnostivat Jaria jo kouluaikana, ja hän pääsi opiskelemaan mieliaineitaan fysiikkaa, matematiikkaa ja kemiaa Turun yliopistoon syksyllä 1972. Jari suoritti luonnontieteiden kandidaatin tutkinnon vuonna 1976, ja hän valmistui filosofian maisteriksi vuonna 1979.

Jarin ensimmäinen työpaikka oli Lieto-Tarvasjoen yläasteella. Vuonna 1980 Jari muutti Tampereelle. Auskultoinnin jälkeen hän sai viran Teiskon yläasteelta vuonna 1981. Työ peruskoulun yläasteella oli mukavaa ja palkitsevaa. Lukio kiinnosti kuitenkin enemmän, ja Jari päätti hakea lukion lehtorin virkaa.

Tammerkosken lukion matemaattisten aineiden lehtoriksi Jari Stenfors valittiin vuonna 1984. Jari viihtyi Tammerkosken lukiossa erittäin hyvin kaikkiaan 32,5 vuoden ajan. Jari Stenfors kehitti voimakkaasti fysiikan ja matematiikan opetusta Tam-

merkosken lukiossa. Hänen innovatiivinen työtapa kannusti opiskelijoita matemaattisten ja teknillisten aineiden jatko-opintoihin eri yliopistoihin Suomessa ja ulkomailla.

Jari Stenfors on toiminut Tammerkosken lukion apulaisrehtorina vuosina 2000-2012. Apulaisrehtorin tehtävät varsinkin kurssitarjottimen laatiminen olivat mieluisaa vaihtelua normaalin opetustyön rinnalla.

Me työkaverit muistamme Jarin aina ystävällisenä, positiivisena, avuliaana ja kannustavana työtoverina.

Kiitos Jari erinomaisesti hoidetusta pitkästä työurasta Tampereen kaupungin ja erityisesti Tammerkosken lukion palveluksessa. Me kaikki toivotamme sinulle aurinkoisia eläkepäiviä perheen, ystävien ja erilaisten harrastusten parissa.

Matti Hännikäinen

ELÄKKEELLE

Opiskelijakunnan hallituksen terveiset

Elokuussa palasimme koulun penkille ja opiskelijakunnan hallitus alkoi suunnitella syyslukukautta. Lokakuun alussa järjestettiin ”suurkokous” luokkien luottamusopiskelijoille, opiskelijakunnan hallituksen jäsenille sekä muille kiinnostuneille. Kokouksessa hallintoa edustamassa olivat myös molemmat rehtorit sekä muutama opettaja. Tapahtumassa opiskelijat pääsivät esittämään heitä askarruttavia asioita ääneen. Muun muassa digiloikasta keskusteltiin kiivaasti.

Syyslomaa edeltävällä viikolla vietimme hyvien tekojen viikkoa, jonka aikana mm. neuloimme Tam-

lun voimin villasukkia Taysin vastasyntyneille ja abit osallistui verenuovutus-infoon.

Viikko huipentui perjantain leikkihetken päiväkotilaisten kanssa ja ulkoiluun vanhainkodin asukkaiden seurana.

Halloweenia vietettiin tänä vuonna pukukilpailun merkeissä. Pukukisaan osallistui ennätysellinen määrä opiskelijoita. Pukuihin oli nähty paljon vaivaa ja myös oma kädenjälki näkyi tammlaisten asuissa. Halloweenin jälkeen aloitettiin jo hyvissä ajoin joulun valmistelut.

Tänä vuonna Tamlussa joulua vietettiin erilaisten kilpailujen sekä ohjelmanumeroiden parissa, ja joulujuhla tiivistyi opettajien mahtavaan musiikkiesitykseen.

Vuoden alussa oli jälleen aika valita uusi hallitus ja ehdokkaita olikin runsaasti. Näin alkuvuodesta hallitus on puuhailut ja suunnitellut erilaisia juttuja tulevalle vuodelle, avannut Tammlun hallitukselle oman Snapchat-tilin ja ollut mukana järjestämässä kuntavaalipaneelia. Kuntavaalien innoittamissa varjovalleissa äänioikeuttaan käytti yhteensä 143 alle 18-vuotiaista opiskelijoistamme.

Jenna Periviita 14F, Kia Katjos 15D ja Sini Mattila 15E

Kuvat: Jaana Kortelainen

Hallitus:

Puheenjohtaja: Kia Katjos
 Varapuheenjohtaja: Sini Mattila
 Sihteeri: Sara Soimasuo
 Rahastonhoitaja: Sofi Lemieux
 Tapahtumavastaavat (4): Iiris Majamäki
 Emilia Talvitie
 Juuso Hietala
 Late Kirves
 Instagram-vastaava: Helmi Pietilä
 Facebook-vastaava: Oona Hotakainen
 Viestintävastaava: Lara Savilahti
 Yhteistyövastaava: Elias Joenpolvi
 Akvaariovastaava: Aapo Johansson
 Rivijäsenet: Oona Huttunen, Tytti Halttu

3.10. Suurkokous
10.-14.10.

28.10. Halloween
Hyvien tekojen viikko

13.1. Hallitusvaalit
15.12. Joulujuhla

OPHK

Lainehtien lukiosta läpi

Penkinpainajaiset 2017 olivat saapuneet Tampereelle. Aurinko haukotteli taivaanrannassa ja Hämeenkadun tulevat siivoajat valmistautuivat henkisesti tulevaan päivään. Abiturientit heräilivät karkintäyteisistä unistaan samalla, kun abishow'n tekijät jo puhaltelivat 200 ilmapalloa puhtaalla keuhkovoimalla. Juontajien äänenavaus hoitui samalla.

Kellon lyödessä 9.30 Sampola-kampus kuhisi kuin muurahaispesä opiskelijoiden suunnatessa kohti juhlasalia. Lavan takana juontajat valmistautuivat lähettämään abiturientit kohti Kelan toimistoja parhaalla mahdollisella tavalla - huonoilla vitseillä. Salissa vaeltava innostunut tunnelma oli käsin kosketeltava; tämän päivän jälkeen ei enää kivuliasta pänttämistä. Paitsi yo-kirjoitukseen pitää lukea ja osallistua ja sitten vielä pääsykokeet ja mahdollinen jatko-opiskelupaikka.

Mutta muuten, ei enää kivuliasta pänttämistä. Show'n jälkeen abit kiirehtivät, kukin tavallaan, rekoille. Rekkamaalaukset, joita ahkerat abit olivat maalanneet, kiinnitettiin rekkoihin ja abit autettiin rekkaan. Lava vaihtui juontajan kenkiensä alta toiseen lavaan. Tätä hetkeä oli odotettu pitkään. Kun rekat lähtivät liikkeelle, me abit kuitenkin huomasimme karun totuuden. Abit huojuivat kuin laivalla, kun fysiikan lait tekivät tehtävänsä. Rekka menee eteenpäin, abit lentävät taaksepäin.

Myös abikarkkien heitto ei ainakaan omalla kohdalla mennyt kuin Strömsössä. Tähtäys liikkuvassa rekassa ei ollut helpoimmasta päästä ja karkit sinkoilivat vähän kaikkialle. Vannon, etten yrittänyt tulittaa sitä pikkupoikaa hedelmätoffeilla. Pienistä takaiskuista huolimatta abit kuitenkin nauttivat matkasta täysin sieluin

ja keuhkoin, ja tunnelma oli katossa tai tässä tapauksessa taivaassa.

Abeja ei haitannut, vaikka kaikki ei aivan täydellisesti mennytkään. Tätä hetkeä varten oli opiskeltu kolme vuotta ja ennen yo-kokeita oli tuuletuttava. Tulevat ylioppilaat aloittivat tuuletuttava. Tulevat ylioppilaat aloittivat tuuletuksensa penkkarijatkoilla Semaforissa ja jatkoivat heti seuraavana päivänä abiristeilyllä.

Jokaiselle, joka odottaa innolla abiristeilyä, voin kertoa, että se on odotuksen ja rahan arvoista. Ihmisistä pääsi näkemään aivan uusia puolia. Osa eläytyi risteilymatkustajan rooliinsa todella hyvin kuin näyttelijät konsanaan, vaikka eivät olleetkaan TYK:stä. Myös ystävämäärä laivalla tulee monikerätaistumaan, sillä ainakin oman kokemuksen mukaan, jokainen vastaantulija tahtoi halauksen.

Tanssilattia risteilyllä oli kovassa käytössä ja itsekkin kävin katsomassa paikkoja.

Musiikki soi korvissa ja niiden välissä abiturienttilauman tanssiessa ja huutaessa laivan baarissa. Muiden silmien epäonneksi edellisiltana tutuksi tullut tanssitaiteeni ei ollut parantunut. Yli musiikin pauhun kuulin, kuinka ystäväni yritti pelastaa tilannetta: "Liikuta jalkojasi!" Valitettavasti tätä ohjetta oli vaikea noudattaa, sillä jalkani olivat liimaantuneet tahmeaan tanssilattiaan. Niinpä, istumapaikan puutteessa, huojuin musiikin tahtiin ja väistelin iloisia abiturientteja parhaani mukaan.

Seuraavana aamuna katselin, kuinka edellispäivän pirteät abit nyt samoissa vaatteissaan laahustivat väsyneen näköisinä ympäri käytäviä. Joku yritti pysyä kaukana lattiarajasta roskapöntön avulla ja joku toinen oli jo löytänyt maata ennen laivaa. Neljän tunnin yönillä katselin, kuinka Suomen tulevaisuus kompasteli omiin jalkoihinsa.

Tuulia Laine 14D

Tammerkosken wanhat 2017

Wanhojen päivän (17.2.) aamuna kello 9:00 Tammerkosken lukion kakkosvuotiset saapuivat koululle. Viimeisiä korsetin nyörejä kiristeltiin vielä juuri ennen ensimmäisiä tanssiesityksiä. Tanssijat oli jaettu kahteen ryhmään, sillä kerrosten välisille tasanteille olisi muuten tullut ruuhkaa. Pukuvahingoilta ei säästytty, mutta onneksi päivän aikana koululla toimi myös korjauspalvelu T-siiven käsityöluokissa.

Koululounaan jälkeen tanssijat kokoontuivat ryhmäkuvaan. Tiiviistä tunnelmasta ja tyllin paljoudesta huolimatta jokainen jaksoi hymyillä. Tanssien välissä hiki virtasi ja välillä oli tarvetta happihyppelyille viileässä ilmassa. Esiinnyttyään koulun ykkösvoitoksille ja muille vierailijoille osa tanssijoista suuntasi Tampereen vanhainkoteihin ja sairaaloihin ilahduttamaan vanhuksia ja potilaita.

Tammerkosken vanhojen päivän juhlapäivällinen tarjottiin ravintola Tammerissa. Aamu- ja iltapäivän tanssiesitysten jälkeen Tammerkosken kakkosvuotiset kokoontuivat nauttimaan päivällistä yhdessä ennen illan kutsuvierastilaisuutta.

Päivällisellä tarjolla oli jokaiselle aistille antimia. Tanssijat saivat nauttia sekä pianomusiikista taustalla että himmeässä valaistuksessa loistavista puvuista ja koruista. Ruoan tuoksua ei kerta kaikkiaan voinut vastustaa.

Vaikka isoja jo ollaankin, oli odottavaa jännitystä ilmassa aina, kun uutta ruokalajia

Emilia Tamminen 15G
itse tehdyssä puvussaan.

alettiin tarjoilla pöytiin. Tanssijoita oli ravintolassa iso joukko koolla, joten on ymmärrettävää, että sellaisen seurueen ruokkiminen vie aikaa. Nuoriso käyttäytyi kuitenkin esimerkillisesti ja sali tulvi leppoisaa puheensorinaa jokaisen odottaessa rauhassa vuoroaan. Jokaisen aterian kruunaa kuitenkin jälkiruoka, joka ei tälläkään kertaa ollut pettymys. Täyteläinen pannacotta ja tuoreet marjat sulivat suussa ja salissa levisi tyytyväisiä huokauksia.

Ruoka oli kaiken kaikkiaan hyvää ja sitä oli riittävästi. Kiitos toivottavasti kantautuu myös Tammerin henkilökunnalle, joka hoiti tarjoilun kaikesta huolimatta hyvässä tahdissa. Pirkonkin etiketit muistettiin ja välillä poikia parveili odottamassa naistenhuoneen edessä.

Jo ennen kutsuvierastilaisuutta koululla kävi kuhina, kun tanssijat valmistautuivat päivän tärkeimpään esitykseen. Odotus ja jännitys huokui-

vat sekä tanssijoista että paikalle saapuvista vanhemmista ja ystävistä. Koulun edustalle levitetty punainen matto oli omiaan nostamaan juhllista tunnelmaa. Juhlan pitkä odotus näkyi näyttävistä puvuista ja kauniista asusteista. Aluksi tanssivat puolet vanhoista ja muut tanssijat vieraineen nauttivat koulun ruokalaan järjestetystä juhlakahvituksesta. Ensimmäisen tanssin jälkeen vuorot vaihtuivat.

Vanhojentansseja säesti koulun livebändi. Bändin live-esitys oli ainutlaatuinen kokemus sekä tanssijoille että yleisölle. Bändi oli tehnyt suuren työn harjoittellessaan koko jakson vanhojentanssibiisejä.

Kutsuvierastilaisuuden keskeytti odottamaton palohälytys. Juhlaväki suunnisti Sampolan tiloista suoraan ulos. Helmikuinen ilta oli viileä, mutta onneksi tilanne saatiin pikaisesti hallintaan. Sisälle päästyään juhlaväki suhtautui tapahtuneeseen jo kevyesti. Rehtorikin kommentoi asiaa huumorilla jo totesi tangon käyneen jo liiankin tuliseksi. Hälytyksen oli todennäköisesti laukaissut kuvaamataidonluokassa leijunut lakkahöyry. Keskeytyksestä huolimatta tango jatkui ja loppuilta sujui ilman hämmennystä.

Vanhojen esitys huipentui kakkosvuotisten itsesuunnittelemaan omatanssiin sekä aamu- että iltanäytöksessä. Iltajuhlan omatanssin lopuksi tanssijat yllättivät juhlaväen ampumalla ilmaan värikkäitä konfetteja. Yllätykset eivät suinkaan loppuneet siihen. Pojat saattoivat parinsa yleisöön ja kokoontuivat laulamaan heille Sä kasvoit neito kaunoinen-kappaleen. Iltajuhlan päätti yleisötanssit.

Koulun virallisen vanhojenpäiväohjelman jälkeen vanhat lähtivät viettämään omia jatkojaan. Pitkän tanssipäivän päätteeksi kakkosvuotiset nauttivat musiikista ja rennosta meiningistä. Kiitos onnistuneesta juhlapäivästä kuuluu niin tanssijoille kuin kaikille sen valmisteluun ja järjestelyyn osallistuneille sekä vieraille.

Melissa Turpeinen 15B
ja Elina Urtti 15B

Kuvat: Jaana Kortelainen

WAN
HAT

Teema & Tiimi -viikko Tammerkosen lukiossa

Tammerkosen lukiossa puhalsi keväällä 2017 uudet tuulet. Päätimme opettajakunnan kanssa käydä tuumasta toimeen ja tehdä jotain konkreettista lukion kehittämiseksi kuten on jo vuosia toivottu. Keskeisiä toiveita ja tavoitteita ovat olleet oppiainerojen kaataminen eli yksittäistä oppiainetta laajempien kokonaisuuksien ymmärtäminen, yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen koulun ulkopuolisen maailman kanssa, vuorovaikutustaitojen sekä yhteisöllisyyden lisääminen.

Tammerkosen lukiossa opiskeltiin viiden päivän ajan (7.4. - 13.4.) opetussuunnitelman opintokokonaisuutta Kestävä elämäntapa ja globaali vastuu. Teema & Tiimi -viikkoon osallistuivat kaikki ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijat, opintojaan jatkavat abiturientit sekä koko opettajakunta.

Teemaviikolla opiskelijat toimivat viiden hengen tiimeissä kahden opettajan ohjauksessa. Tammerkosen lukiossa haluamme tukea opiskelijoiden oppimista vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden, opettajien, asiantuntijoiden ja yhteisöjen kanssa erilaisissa ympäristöissä. Teemaopinnot eheyttävät opetusta ja kehittävät opiskelijan taitoja ymmärtää yksittäisiä oppiaineita laajempia kokonaisuuksia.

Jaana
Nieminen

Kuvat: Jaanat
Nieminen ja
Kortelainen

Yhteistyökumppaneita muun muassa:

Jaakko Blomberg, kaupunkiaktivisti
Marko Forsblom, ITS Finland
Jaana Kanninen, toimittaja
Sami Kortevaara, 24 Rental Network Oy
Helena Käppi, Netxtiili
Pertti Nissilä, Smart Heating oy

Helsingin yliopisto
Koukkuniemen vanhainkoti
MLL, Hämeen piiri
Nauha ry
Ramboll Oy
SPR, Tampereen osasto
Tampereen vastaanottokeskus
Tampereen yliopisto
Tarastejärven jätteenpolttolaitos
Vedenpuhdistamo

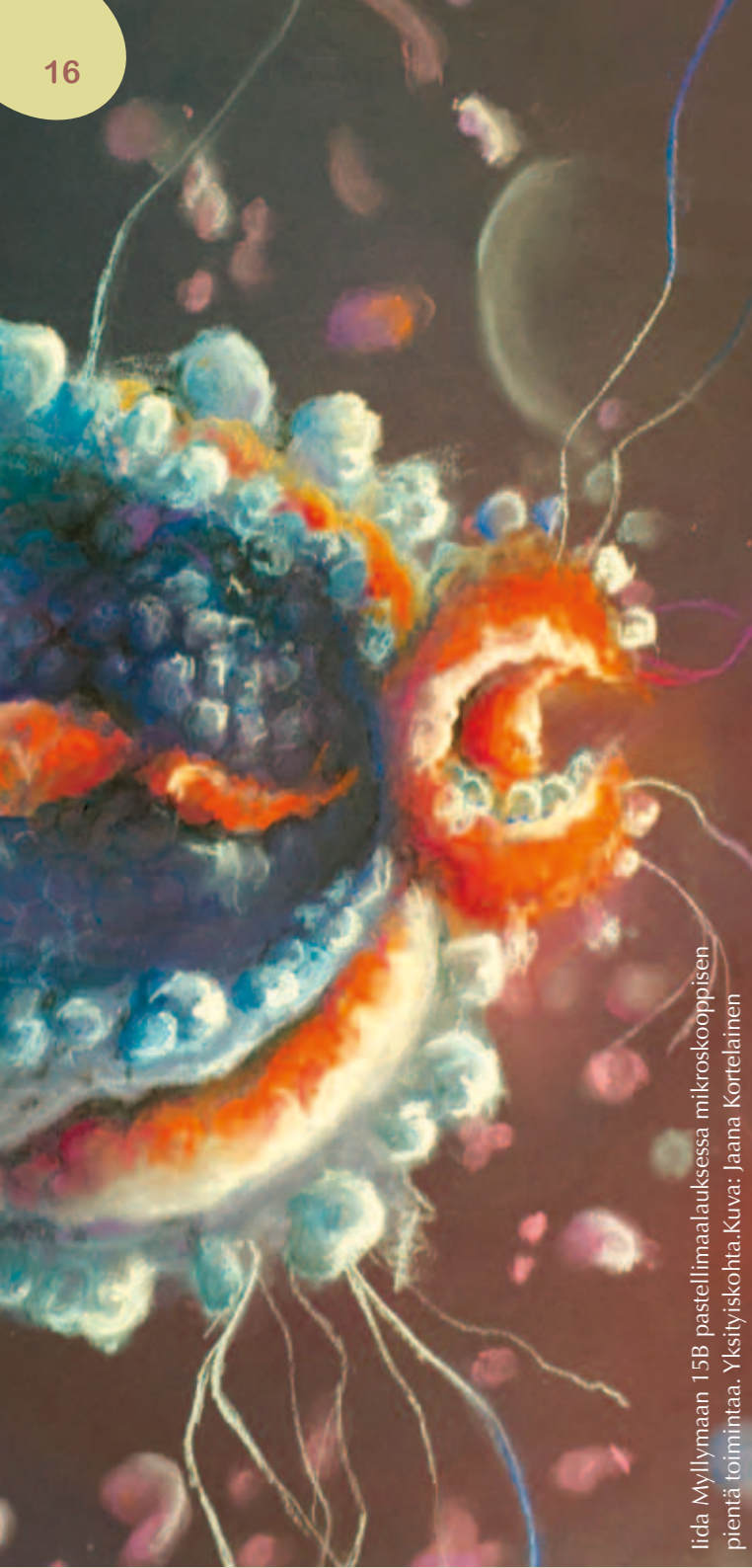

Maapallo omissa käsissä

TEEMA TIIMI

Ilida Myllymaan 15B pastellimaalauksessa mikroskooppisen pientä toimintaa. Yksityiskohta. Kuva: Jaana Kortelainen

Digitaaliset ylioppilaskirjoitukset

Lukuvuonna 2016-2017 toteutettiin Tamlussa, kuten kaikissa muissakin lukioissa, ensimmäiset digitaaliset ylioppilaskirjoitukset. Digitalisointi aloitettiin syksyllä 2016 maantieteen, filosofian ja saksan ylioppilaskirjoituksista. Keväällä 2017 digitaalisina kirjoitettaviin aineisiin lisättiin ranska, yhteiskuntaoppi ja psykologia. Ylioppilaskirjoitukset digitalisoidaan aineittain siten, että viimeisenä digitalisoitavana aineena on matematiikka keväällä 2019. Tämän jälkeen kaikki ylioppilaskirjoitukset toteutetaan digitaalisina.

Tamlussa on otettu menneen lukuvuoden aikana valtava harppaus digitaalisten ylioppilaskirjoitusten osaamisessa niin opiskelijoiden kuin opettajienkin osalta. Opiskelijat, jotka pääsivät ensimmäisinä tekemään ylioppilaskokeensa digitaalisina, kiittelivät digitaalisten kokeiden vastausten kirjoittamisen ja muokkaamisen helppoutta sekä videomateriaalien analysoinnin tuomaa uudistusta kokeiden sisältöihin.

Katja Jussila

Digiloikasta laskeuduttiin turvallisesti

Sana, jolta ei ole voinut viimeisen vuoden aikana välttyä on ehdottomasti ”digiloikka”. Yksi osa tästä loikasta on myös ylioppilaskirjoitusten sähköistyminen, mikä muuttui todellisuudeksi syksyllä 2016.

Tammerkosken lukion opiskelijaa Niklas Länsiötä sähköistyminen ei kuitenkaan hetkauttanut, vaan hän lähti uteliaan mielin ensimmäisten joukossa paperittomaan kokeeseen. ”En jännittänyt sähköistä kirjoittamista juuri tavallista enemmän”, maantiedon sähköisesti kirjoittanut Länsiö kertoo pohdiskellen. ”Kolme muuta taisi kirjoittaa mun lisäksi. Se on aika pieni määrä näin isosta koulusta, joten on hyvin mahdollista, että sähköisyys on silti vaikuttanut.” Länsiö ei usko, että Ylioppilaslautakunnassakaan on jouduttu vuodattamaan tuskan hikeä kirjoituspäivänä. ”Viime vuonna testaukset menivät hyvin, ja onhan Abitissa myös automaattinen tallennus teknisiä ongelmia varten.”

Lukeminen ylioppilaskirjoituksiin ei kuitenkaan muuttunut vanhasta. Länsiö kertoo kirjoittaneensa

maantiedon lisäksi lyhyen matematiikan, joka ei ollut sähköinen. ”Itse lukeminen oli samaa niin sähköisessä kuin paperisessakin”, Länsiö selittää, mutta lisää vielä valmistautumisen muuten olleen erilaista. ”Sain Abitti-tikun lainaan ennen kirjoituksia, että

voisin oppia järjestelmän käytön. Siihen päälle vielä ohjelmien, kuten taulukoiden tai tekstinkäsittelyn, käyttäminen.”

Sähköisissä kirjoituksissa on sanottu olevan paljon hyvää. Tekstiä voi muokata jälkikäteen, tehtävät ovat monipuolisempia ja niihin voi liittää materiaaliksi videoita. Länsiö on yhtä mieltä näiden väitteiden kanssa, mutta muistuttaa myös sähköisyyden toisesta puolesta. ”Minua sähköinen kirjoittaminen ei rasittanut paperista enemmän, mutta se riippuu myös yksilöstä. Kaikki eivät myöskään ole yhtä hyviä tietokoneiden kanssa, eikä hiirellä ole yhtä helppo piirtää havainnollistavia kuvia”, hän kertoo pysyen silti sähköisten kirjoitusten puolella. ”Ainakin maantiedossa mielipiteeni kallistuu positiivisen puolelle. Ensi keväänä kirjoitan yhteiskuntaopin sähköisenä, ja tästä kokemuksesta on varmasti hyötyä.”

Sara Soimasuo 16B

Kuvat: Katja Jussila

DIGI
YO

Kirjoitan - siis olen

Piirrän koukeron enkä katkaise sen matkaa. Annan kirjaimen vaihtua toiseksi, muodostaa sanan. Ensimmäisen jälkeen en voi enää lopettaa, teen siis toisen. Syntynyt sanapari on jo lause - oman ajatteluni kirkas kruunu.

Jokainen ihminen on oman ajattelunsa valtias. Ajatuksiemme kaaret ovat ainutlaatuisia, eikä kaksi ihmistä voi päätyä samalla tavalla aavikolta suomalaisen kuusimetsään. Mietteemme tuottavat satoaan ja saavat ansaitsemansa arvostuksen kuitenkin vasta vastaanottajan tavoitettuaan.

Moni pitää puhumista helpoimpana tapana saattaa ajatuksensa maailmaan. Puhutuilla sanoilla on kuitenkin omat heikkoutensa viestinviejinä. Ei tarvita kuin hieman väsynyt tai huonomuistinen vastaanottaja, kun puhujan kauneimmat korulau-

seet jäävät vain värähtelemään ohikiitäväksi hetkeksi kuulijan tärykalvoille. Kirjoittamisella voidaan välttää tämä puhumiseen liittyvä ongelma. Kynästä jää jälki, johon voi aina palata.

Kirjoittamisen pysyväksi tekevään voimaan on tarrauduttu läpi ihmisen historian. Kaikki, minkä itsestä on halunnut säilyvän, on tallennettu milloin kirjaasiin, hautakiviin, päiväkirjoihin tai omaelämäkertoihin. Olevaa on se, minkä ympärillä olijat voivat todistaa vaikkapa kirjoitusten kautta.

Kirjoittamisen viestinnällisen piirteen lisäksi moni kirjoittaa itsensä olemassa olevaksi. Tunteiden ylös kirjaaminen tekee niistä paljon helpommin käsiteltäviä ja nautittavia. Ollessani vihainen laimenan usein tunteeni kirjoittamalla kaiken ylös. Yhtäkkiä vihani taittuu surun kautta iloksi, ja olen jälleen oma itseni.

Jokainen luo kirjoittamalla läpi elämänsä kuvaa itsestään. Sanavalinnat ja erilaiset käännekohdat

kertovat siitä, millaisia milloinkin olemme olleet ja toisaalta, millaisina tulemme aina pysymään. Pienen lapsen ensimmäisiin ylös kirjoitettuihin asioihin kuuluvat oman nimen lisäksi kaikki ympärillä hyöriävät läheiset. Kun lapsi varttuu, paperia alkaa täyttää myös tarinat unohtumattomista retkistä ja kuvaukset kovimmista kokemuksista. Samaan tahtiin tytön hihansuista lyhenevän paidan kanssa hänen tarinansa saavat uusia sävyjä maailmankuvan ja sanavaraston muovautuessa.

Ajattelu ja kirjoittaminen ovat osa toisiaan siinä missä kärki kynää. Ei voida kirjoittaa ajattelematta ja toisaalta nykypäivänä ei voida ajatella kirjoittamatta. Lähes kaikki ajatustensa esiintuomisen mahdollistavat kanavat ovat jollain tavoin kytköksissä kirjoittamiseen. Poliitikkojen puheiden takana ovat kirjalliset suunnitelmat ja radiossa soivat kappaleet ovat pohjimmiltaan runoja. Koska ajattelu ja kirjoittaminen liittyvät näin vahvasti toisiinsa,

filosofinen lausahdus ”Ajattelen -siis olen” voidaan hyvin kääntää toteamukseksi ”Kirjoitan - siis olen”.

Kirjoittamatta jättäminen tai sen kieltäminen ovat olemassa olon, vapaan ajattelun ja itsensä kehittämisen rajoitteita. Lukion ensimmäisellä luokalla tulini huomaamattani kieltäneeksi itseltäni kirjoittamisen, vapaana lentävät lauseet ja vailla järkeä toisiinsa liittyvät sanat. lukiohäiriön toteamisen myötä en voinut enää nauttia kirjoittamisen mieltä selkeyttävästä voimasta vaan etsin sanoistani väärin päin kääntyneitä vokaaleita ja toisensa unohtaneita kaksoiskonsonantteja. Lakkasin olemasta minä, tarinoiden luoja.

Jotta jokainen pystyisi nauttimaan omasta käsialastaan konseptilla ja ajatustensa järjestäytymisestä lauseiksi ja kappaleiksi, tarvitaan kirjoitustaidon perusteellista opetusta. Jo seitsemänvuotiaana alkava peruskoulu ja aapisen tavaaminen ovat tie yhteiskuntaan, jossa luodaan kaikille yhtäläinen oikeus ilmaisuun ja kuuluksi tulemiseen. Suomen historiassa kansalaisten kirjoitus- ja lukutaidolla on ollut merkittävä rooli siinä, että virkamiesten sanaan voi luottaa eikä propagandakoneisto muokkaa asenteita. Kirjoittavaa ihmistä ei voi huijata olemaan jotain muuta kuin on. Hän nimittäin tarvittaessa kyseenalaistaa saamansa tiedon ja voi ottaa siihen kärkevästi kantaa.

Sen lisäksi, että kirjoitustaito on vapaan kansalaisen merkki, on se paljon muuta: lähtökohta halvalla mutta antoisalle harrastukselle. Tartun siis kynään uudestaan ilman suurta itsekritiikkiä, nautin tuhoavaa pilkun pohtimista. Sanapari ”Minä osaan” muodostuu paperille helposti ja pisteen jälkeen tiedän yhä olevani kirjoittaja.

Anna Lähde 14E

Koskettavimmat kohtaukset näytelmässä Viita 1949

Heikki Salon käsikirjoittama Viita 1949 -näytelmä pohjautuu kirjailija Lauri Viidan elämään vuosille 1916-1949.

Ensimmäisen näytöksen koskettavin kohtaaminen on aidoilla valokuvilla tehostettu tulkinta Suomen sisällissodasta. Tampereella käyty taisto on aikaisemmin ollut monille vain yksi luku historiassa, mutta teatterin lavalla tuo hetki tuli lähelle. Elokuvasa kohtaus ei olisi vaikuttanut yhtä paljon, mutta teatterin vuorovaikutus katsojan kanssa toi kohtaukseen tehoa. Näyttelijöiden sekasortoinen liikkuminen lavalla, taustalla roihuava digitaalisesti piirretty Tampere ja väliverhoihin projektorilla heijastetut veriroiskeet osuivat katsojaa ihon alle terävästi. Kohtauksen traagisuutta lisäsi vielä edeltävän kohtauksen kepeys, kun Viidan perhe harjoitteli yhdessä ampumista ja kapinamieli oli korkealla Pisalan maisemissa.

Sisällissotakohtauksessa ei ollut mitään kaudista eikä runollista, kuten ei oikeassa sodassakaan. Katsojan psyykelle kävi etenkin valtava, aito

valokuva pienestä pojasta, joka oli kuollut tulituksen aikana ja kaatunut kasvoilleen kadulle. Musta-vaikoinen kuva ei ollut näyttelijöiden taustalla kauaa, mutta kuvaan tiivistynyt viattomuuden häpäisy vei puhtia koko kapinalta. Liike lavalla väheni asteittain näyttelijöiden kaatuessa yksi kerrallaan. Tampereen roihut sammui, ja lavalle jäi vain hiljaisuus ja pienokainen, Lauri Viita.

Sisällissotakohtaus sai pysäyttävää kontrastia katsojan tajutessa teatterin olevan taistelupaikalla. Nykyiset tamperelaiset kävelevät joka aamu töihin ja ostoksille samoilla kaduilla, joilla osan isovanhemmat ovat ampuneet toisiaan. Viita 1949 onnistui tuomaan sisällissodan kauhun lähelle katsojaa. Kohtaus ei koskettanut herkästi kuten yleensä, vaan väkivaltaisesta ravistellen, muistuttaen katsojaa arvostamaan rauhallista Suomea, joka odotti teatterin ulkopuolella.

Väliajan jälkeisen näytöksen koskettavin kohtaaminen oli Lauri Viidan ja hänen nuoruudenrakkautensa Kertun lempeä hetki kesäyössä. Nuoruuden epävarmuus omasta ja kumppanin kehosta on lähes kaikille tuttu kokemus. Hyväksyntää omalle naiseudelleen hakeva Kerttu ja kokemattomuudestaan hämmentynyt Lauri olivat kohtauksessa helposti samaistuttavia. Kohtaus herätti katsajassa lempeyttä ja haikeutta nuorten viattomuutta kohtaan. Nykyisen seksuaalipainotteisen kulttuurin rinnalla Laurin ja Kertun kepeys ja uteliaisuus tekivät syvän vaikutuksen. Kahden nuoren hapa-roivassa rakkautentunnustuksessa oli katsojaa koskettavaa herkkyyttä, kepeyttä ja lämpöä.

Hanna Nieminen 15 B

Tammerkosken lukion kunnallisvaalipaneeli

Maaliskuussa Tammerkosken lukion yhteiskuntaopin opettajat järjestivät yhdessä opiskelijakunnan hallituksen kanssa kunnallisvaalipaneelin. Paneeliin osallistui seitsemän nuorta vaaliehdokasta, yksi jokaisesta viime vaaleissa valtuustopaikkoja saaneesta puolueesta. Juontajina toimivat Sini Mattila ja Lassi Forsman, avustajana Kia Katjos. Paneelissa käsiteltiin muun muassa arvoja ja koulutusta. Myös opiskelijat pääsivät osallistumaan äänestämällä lapuilla ja esittämällä kysymyksiä panelisteille.

Seuraavana päivänä Tamlussa järjestettiin varjovaalit, jossa alle 18-vuotiaat pääsivät äänestämään kunnanvaltuutetuista. Äänioikeuttaan käytti 143 opiskelijaa. Vaalivoiton Tamlun alaikäisten opiskelijoiden mukaan otti Vihreät, toiseksi tuli Kokoomus.

Sini Mattila 15E

Opiskelijamenestystä

Okko Kivistö (15D) sijoittui kolmanneksi valtakunnallisessa Suomi - Itävalta yhdistys ry:n kirjoituskilpailussa.

Sauli Havu (14C) oli valtakunnallisen Talousguru-kilpailun finaalisissa Helsingissä 3.3.2017. Loppukilpailuun pääsi neljatoista lukiolaista ympäri maata järjestettyjen koulukohtaisten karsintojen jälkeen.

Kuva: Sini Mattila 15E

Sauli Havu tentattavana.

Kuva: Heli Mäkelä

Ykkösvuotisten taideretki Helsinkiin 11.10.2016

Aamulla varhain, ennen kahdeksaa, koululla jaettiin evässämpylät ja pillimehut. Bussimatka alkoi vähän klo 8:00 jälkeen pienen viivästyksen ja bussiselvitysten jälkeen. Matkalla pysähdyimme Linnatuulussa vessa- ja evästuolla. Sai myös jaloitella halutesaan.

Saavuttuamme Helsinkiin kävimme ensimmäisenä Ateneumissa. Saimme tehtäväksenne valita muutama itseämme koskettava maalaus ja kertoa, miksi se oli samaistuttava. Museossa moni opiskelija tapasi myös Lauri Tähkän. Ateneumin jälkeen oli aikaa käydä syömässä esimerkiksi McDonald'sissa.

Seuraavaksi suuntasimme kohti Tennispalatsia. Helsingin taidemuseossa, HAM:issa, oli Yayoi Kusaman näyttely, paljon pilkkuja ja pakkomielteitä. Näyttely kertoi mielenkiintoisesti taiteilijan koko urasta. HAM:ista lähdettyämme osa meni viettämään vapaa-aikaa, ja osa meni Taidehalliin. Siellä ihasteltiin Niki de Saint Phallen näyttelyä, jossa oli muun muassa paljon suuria, tanssivia ja värikkäitä naisia.

Vierailu Valamon luostarissa

Syyskuussa 2016 matkasimme Valamon luostariin yhdessä Norssin opiskelijoiden ja opettajien kanssa. Valamon luostarissa meidät vastaanotti aurinkoinen sää, lämmin henkilökunta ja rento isä Simeon.

Reissun tarkoituksena oli oppia lisää ortodoksisesta luostarielämästä ja siihen pääsimmekin kiinni osallistumalla munkin kyselytunnille, jossa saimme esittää meitä askarruttavia kysymyksiä luostarielämästä. Meitä opiskelijoita mietitytti muun muassa munkkien aikataulu, luostarilupaukset sekä munkiksi ryhtymisen syyt. Pääsimme kokemaan myös ortodoksisen jumalanpalveluksen kahdesti, joista päällimmäisenä jäi mieleen suitsukkeiden vahva tuoksu, resitointi eli puhelaulu sekä fyysinen

Loppuaika olikin vapaata, jolloin oli aikaa kierrellä Stadin kauppoja. Sitten olikin jo aika palata Tampe-reelle. Päivä oli ollut pitkä ja antoisa, joten suuri osa opiskelijoista käytti bussimatkan hyväkseen nukkuen.

Opiskelijan näkökulmasta retki oli varsin mieluinen, mukavaa vaihtelua tavalliseen kouluarkeen. Vaikka matkan varrella olikin pieniä teknisiä häiriöitä, oli kokonaisuus onnistunut.

Ada Pietiläinen & Ronja Wallgrén 16B

osallistuminen kumarruksin ja ristinmerkein.

Oppimisen ohessa saimme nauttia maukkaasta ruuasta, jonka valmisti Valamon väki itse. Matkan aikana tutustuimme paremmin niin tamlulaisten kesken kuin myös norssilaisiin.

Valamon reissu oli kokemuksena upea ja jokainen reissussa ollut muistaa sen varmasti pitkään. Kun takana oli ilta nuotion äärellä ja auringonlaskua kohti pyöräillessä, olivat kaikki aamulla sitä mieltä, että tänne on päästävä uudelleen.

Kia Katjos 15D

MATK
OILLA

Hauska viikko Saksassa

Kaksi vuotta kestävä Erasmus+ Find Your Way Through Art -projektin neljäs tapaaminen pidettiin marraskuussa Rottweilissa, Saksassa. Matkamme alkoi puoli kahden aikaan yöllä, jolloin lähdimme bussilla kohti Helsinki-Vantaan lentokenttää. Noin neljäntoista tunnin päästä saavuimme väsyneinä mutta jännittyneinä Rottweiliin, jossa saksalaiset ystävämme meitä jo odottivat.

Seuraavana päivänä eli maanantaina alkoi koulu, jossa tutustuimme muihin projektiin osallistuviin oppilaisiin. Tapaamisen tarkoituksena oli tehdä näytelmä, jossa käsiteltiin nuorten ongelmia. Meidät jaettiin ryhmiin, joissa näyttelimme kohtaukset, ja pääsimme jakautumaan rooleihin ja harjoittelemaan. Saksalainen koulu oli pienempi kuin meidän, ja koululuokka oli epäterveellisempää kuin täällä. Koulun jälkeen kävimme paikallisessa supermarketissa ja hämmästelimme, kuinka halpaa siellä oli. Karkkia tuli ostettua paljon.

Tiistaina jatkoimme kohtausten harjoittelemista ja kävimme tutustumassa Rottweilin keskustaan. Vaikka kaupunki oli pieni, siellä oli paljon hienoja ja vanhoja rakennuksia. Otimme kuvia Rottweiler-patsaankin kanssa. Illalla menimme isolla porukalla keilaamaan.

Keskiviikkona vierailimme läheisessä kaupungissa Tübingenissa. Osallistuimme Landestheater Tübingenin ilmaisutaidon workshoppeihin, jossa teimme pieniä näytelmiä ja pidimme hauskaa. Vapaa-ajalla kävimme syömässä perinteisessä saksalaisessa ravintolassa ja illalla katsoimme teatterissa natseista kertovan näytelmän. Vaikka se oli saksankielinen, ymmärsimme tarinan hyvin.

Torstaina esitimme näytelmämme koululle. Vaikka sattui pieniä kömmähdyksiä, esitykset sujuivat hyvin, ja tärkeintä oli että pidimme hauskaa. Esitysten välissä kävimme syömässä hampurilaiset ja ostamassa lisää karkkia. Viimeisen esityksen jälkeen saimme opettajilta ruusuja. Illalla juhlimme harjoitusten loppumista, ja myös opettajat tulivat tanssimaan.

Perjantai alkoi vierailulla Rittersportin tehtaalle. Saimme tehdä omat suklaalevyimme, ja kaikki ostivat ainakin kaksi kiloa suklaata tehtaanmyymälästä. Sen jälkeen matkamme jatkui Stuttgartin Mercedes-Benz-museoon, jossa saimme katsella uusia ja vanhoja mersuja ja tutustua autojen historiaan. Museon jälkeen saimme viettää vapaa-aikaa Stuttgartissa ja katsella kauppoja. Illalla pidimme taas isolla porukalla juhlat ja toivotimme toisillemme hyvää matkaa.

Yksi matkan kohokohdista oli saksalainen ruoka. Se oli hyvää, vaikka hieman suolaista. Aamupalalla ja välipaloilla söimme valkoista leipää ja makkaraa, päiväruoalla yleensä lisää makkaraa ja perunoita. Uusi ruokalaji, jota söimme miltei joka päivä, oli nuudelimainen spätzle. Ruokajuomana oli usein olutta, joka oli paljon parempaa kuin Suomessa.

Tutustuimme saksalaiseen kulttuuriin ja ihmisiin. Saimme saksalaisista hyviä ystäviä ja tutustuimme myös toisiimme paremmin. Pidimme kaikki saksalaisten avoimuudesta ja vieraanvaraisuudesta. Matka oli erittäin hauska ja halusimme joskus vielä palata.

Teksti ja kuvat Milla Jylänki 14A ja Petra Tuominen 14G

Erasmus-matka Espanjaan

Maaliskuun lopulla järjestettiin Erasmus+ KA2-projektin Find Your Way through Art viimeinen tapaaminen Espanjan auringon alla Valladolidissa. Projektin tarkoituksena oli ottaa kantaa nykypäivän ongelmiin maailmassa ja löytää ratkaisuja niihin taiteen keinoin.

Espanjassa meidän tuli järjestää niin sanottu projektin loppushow. Opiskelijat jaettiin eri työparoihin, joilla jokaisella oli oma tehtävänsä tilaisuuden valmistelussa. Työpajojen tehtävänä oli esimerkiksi suunnitella performanssi, luoda graffiti- ja valokuvanäyttely sekä kirjoittaa maailman ongelmia koskeva laulu. Kaiken keskipisteeksi koulun aulaan rakennettiin suuri taideinstallaatio. Kaikkien työpajojen tuotosten taltioimisesta vastasi dokumen-

tointiryhmä.

Opiskelijoiden onneksi työryhmissä puurtamisen lisäksi oli järjestetty paljon muutakin aktiviteettia. Pääsimme muun muassa todistamaan, kuinka 15+ celsiusta on täysin riittävä lämpötila käyttää hihatonta paitaa ja hametta tuulisella kaupunkikiertoajelulla, Espanjassa kun kerran ollaan. Onneksi ajelun jälkeen kananlihaista ihoa päästiin kuitenkin tasoittamaan maalle tyypillisillä tapaksilla eli pikku purtavilla.

Koska ilmeisesti Valladolidin 300 000 asukkaan pikkukaupungissa ei ole tarpeeksi nähtävää, pääsimme myös retkelle Salamanca-nimiseen kaupunkiin, jonka keskiaikaiset kirkot ja yliopistot ovat Unescon maailmanperintökohteita. Ihmetystä herätti varsinkin kaupungin yli kolmekymmentä kirkkoa, joissa kaikissa emme onneksi ehtineet käymään.

Viimeisenä päivänä pääsimme purkamaan kielimuurin ja maailman epäkäytännöllisimpien ruokailutottumusten aiheuttaman stressin värikuulasodassa. Alkujännityksestä ja käsientäristä päästyämme edes mustelmat tai piikkikasvien piikit eivät pysäyttäneet hauskanpitoa, kun rämmimme pölyisessä maassa.

Espanjasta meille kaikille jäi paljon niin hyviä kuin ihmetyttäviäkin muistoja. Kaikki muistamme varmasti pitkään koko sängyn mittaiset tyynyt, hieman löysemmillä ikärajoituksilla toimivat diskot, mukavat lisäykset Instagram-seuraajiin ja erityisesti erilaisten virvoitusjuomien halvempaakin halvemmat hinnat, jotka saivat niin opiskelijoiden kuin opettajienkin ostohalut heräämään. Toivottavasti vastaavanlaisia kokemuksia järjestäytyy myös tulevaisuudessa Tamlun opiskelijoille.

Emma Taalikka 15B, Siina Siuvo 15B, Mariia Niemi 15B, Marisa Srithong 15B, Riina Korhonen 14I, Oona Huttunen 15A, Sani Tuohisto 15B

Kuva: Silja Saarikko

MATK
OILLA

Le Puy

Oli vielä alkusyksy, kun ilmoitus Ranskan vaihdon mahdollisuudesta tuli. Ajatus lyhytaikaisesta vaihto-oppilaasta ja -oppilaana olemisesta kutkutti mieltä ja ensimmäinen info-tilaisuus järjestettiin. Matka kohdistuisi Ranskaan, Le Puyhin ja sieltä tulisi tänne opiskelijoita. Nopeasti parinkymmenen hengen porukka oli kasassa ja suunnittelu sai alkaa. Ranskalaiset tulisivat Suomeen ensin ja halusimme tarjota heille mieleenpainuvan kokemuksen. Ideoita oli paljon ja niin tuntui olevan aikaakin.

Viikot vierivät ja ohjelma oli lähestulkoon valmis. Tammikuun puolessavälissä koitti kaikkien kauan odottama hetki, kun ranskalaisten bussi kurvasi Tamlun pihaan. Meitä kaikkia jännitti ja päässä vilisi kysymyksiä: Millaisia kulttuurieroja meillä on? Olisiko mitään puhuttavaa? Miten viikko täysin tuntemattoman ihmisen kanssa sujuisi?

Alkujännityksen hälvettyä kaikki kuitenkin tuntuivat tulevan juttuun hyvin. Heti vaihtoviikon alussa oli viikonloppu, jonka kaikki saivat viettää oman ranskalaisensa kanssa ja järjestää omavalmista ohjelmaa. Näytimme ranskalaisille Tampereen nähtävyyksiä, kävimme kahviloissa, syömässä sekä shoppailemassa.

Viikolla ranskalaiset saivat kokea monenlaisia

uusia elämyksiä kuten luistelua ja järvenjäällä kävelyä. He pääsivät kaikki yhdessä Helsinkiin ja samkelaiset järjestivät hauskat päättäjaiset Kaupinojan saunalla, jossa sai saunoa ja kokeilla avantouintia. Kaikkein rohkein ranskalainen kävi avannossa 6 kertaa!

Vierailussa oli myös meillekin paljon uutta. Viikolla vaadittiin paljon ongelmanratkaisukykyä ja kärsivällisyyttä, mutta se opetti myös yhteisöllisyyttä ja omalta mukavuusalueelta poistumista.

Viikko oli mieletön kokemus ja saimme paljon uusia ystäviä niin omasta koulusta kuin Ranskasta. Toukokuun alussa teimme vastavierailun Ranskaan, jossa meidän ystävämme jo odottivat meitä.

Jasmin Isomäki 16A ja Kia Katjos 15D

Päiväretkellä vuorilla. Kuvat: Tuukka Seppälä

Kuvat: Heli Mäkelä, Kati Seise, Jaana Kortelainen

Opettajat Isojärvellä 8.5.2017

MATK
DILLA

Opettajat Berliinissä 17.-20.11.2016

Sopivasti nukkavieru ja historiantäyteinen Berliini otti meidät vastaan marraskuun koleudessa. Ilta-kävely Brandenburgin portille ei onnistunut, koska Yhdysvaltain presidentti Barack Obama oli myös kaupungissa ja majoittui kunnianarvoisaan hotelli Adloniin, jolloin ympäröivät korttelit oli suljettu. Lohdutukseksi kuitenkin Potsdamer Platzilla oli tarjolla gluhweinia ja currywurstia, vaikka adventtiaika oli vasta ovella.

Perjantaina vierailimme Arndt-Gymnasiumissa puutarhakaupunginosa Dahlemissa. Pääsimme seuraamaan 12-vuotiaiden englannin tuntia. Ryhmä oli suuri ja luokkahuone ankea parakki, mutta meihin teki vaikutuksen oppilaiden taito ja aktiivisuus kommunikoida ja käyttää vierasta kieltä.

Illalla Valtiopäivätalon kupolista etemme avautui koko Berliini, 360 astetta: Brandenburgin portti, Mitte, Televisiotorni, Spree-joki, Charlottenburg, Tiergarten.

Lauantaina heti aamutuimaan ohjelmassamme oli Berliinin Juutalainen museo. Ahdisti ja pelotti koko museo. Ihan turhaan - se on yksi parhaista koskaan kokemistani museoista! Näyttelyssä hyödynnetään aisteja monipuolisesti, ja rikkirevityn tähden muotoinen rakennus on arkkitehtonisesti monimuotoinen ja vierailijaa inspiroiva. Suosittelen käyntiä - se ei jätä ketään kylmäksi.

Brunssi Kreuzbergin turkkilais-boheemissa kaupunginosassa kuuluu Berliinin-matkaan, samoin leppoisia ilta jazzklubilla.

Sunnuntaina kirpeän aurinkoinen Berliini hyvästeli meidät. Tammerkosken lukiossa on paljon väkeä. Tämä oli hieno tilaisuus oppia tuntemaan naapurikeroksenkin kollegoja ja yhdessä rakentaa taas hieman parempaa Tamlua meille kaikille.

Teksti ja kuva Airi Tikkanen

Marcher sur les marrons

Syyslomalla osa abivuoden B-ranskan lukijoista lähti Pariisiin Maisa Vesoman järjestämälle omatoimimatkalke, jonka jokainen siis kustansi itse. Maisa oli onnistunut varaamaan meille edullisen hotellin aivan Pariisin keskustasta, Louvren vierestä, joten kulkemiseen majapaikan ja kohteiden välillä ei mennyt turhan paljon aikaa Pariisin kohteiden suurista etäisyyksistä huolimatta.

Maisan suunnitteleman toimivan matkaohjelman ansiosta ehdimme näkemään paljon lyhyessä ajassa. Ensimmäisenä päivänä kohteina olivat Opéra Garnier, Galleries Lafayette – tavaratalo ja Riemu-kaari, jonka päältä oli mahtavat näkymät yli Pariisin kattojen. Kävelimme myös Les Champs-Élysées – kauppakadun päästä päähän Ludvig XVI:n ja Marie Antoinetten mestauspaikalle Place de la Concorde asti.

Seuraavana päivänä kävimme yhdellä Pariisin suurimmista kirpputoreista, josta löytyi paljon mielenkiintoisia tavaroita. Eräs opiskelija osti Pariisin matkaopaskirjusen vuodelta 1911. Oppaasta olikin yllättävää iloa, sillä päivän suunnitelmamme muuttuivat yllättäen bussikuskin ilmoittaessa paluumatkalla kesken matkan, että tämä bussi jää nyt tähän. Seuraavan vuoron odottamisen sijaan päätimme käydä vilkaisemassa kohdallamme ollutta Luxembourgin puistoa ja palatsia, joista torilta löytynyt vanha matkaopas osasi meille kertoa paljon.

Puistosta matkamme jatkui spontaanisti Panthéonin ja Musée de Cluynin kautta latinalaiskorttelien läpi takaisin hotellille illalliselle.

Kolmannen ja neljännen päivän aikana vierailimme Louvren taidemuseossa, Père-Lachaisen hautausmaalla sekä Montmartrella eli ”taiteilijoiden kukkulalla”, jonka huipulla sijaitsee Sacré-Cœurin basilika. Basilikan tornista ihailimme jälleen keran Pariisin näkymiä. Matkan loppuhuipennukseksi kävimme Eiffel-tornin juurella, mistä lähdimme Seine-jokiristeilylle.

Viimeisenä päivänä jokainen sai itse valita ohjelmansa. Osa shoppaili koko päivän, mutta toiset lähtivät katsastamaan hautapaikkoinakin käytetyt Pariisin katakombit. Katakombien jälkeen muutama päätti vielä tehdä ex tempore vierailun Notre Damen katedraalin.

Turistikohteiden lisäksi saimme tietenkin kosketuksen ranskalaiseen kulttuuriin. Itselleni jäi kirkkaasti mieleen yhtenä aamuna takaamme juossut ja läheisestä ovesta nopeasti talon sisään pujahtanut pikkupoika kädessään tuore patonki. Huomasimme myös, miten olennaista esimerkiksi teitittely ja tervehtiminen ovat. Hyvän huomenen sanominen hotellin keittäjälle oli edellytyksenä aamukahvin tai teen saamiselle; sen opin jo ensimmäisenä aamuna. Kaupassa asiakaspalvelija ei myöskään halunnut ymmärtää sinuteltua kysymystä vaan pyysi toistamaan asian niin monta kertaa, että se tuli teitittelymuodossa. Matkan aikana ranskaa tuli puhuttua paljon, sillä suurin osa kohtaamistamme ranskalaisista ei osannut tai halunnut puhua englantia. Puhuessamme ranskaa ranskalaisille arkipäivän tilanteissa huomasimme, että osaamme ranskaa paremmin kuin luulimme, ja se jos mikä antoi lisää intoa ja uskoa kevään yo-koetta varten.

Tärkein matkan aikana tekemämme havainto oli ehdottomasti se, jonka yksi opiskelija viimeisenä iltana bussissa kiteytti: ”Ranska ei ole vain kieli luokkahuoneessa, se on elämänsä kieli.”

Pauliina Koskinen 14E
Kuva: Maisa Vesoma

MATK
OILLA

Kuviksen opetusharjoittelija

Thank you very much for inviting me to spend my teacher training internship at Tammerkoski upper secondary.

At the beginning I was very nervous. But now, by actually participating and observing many classes, I am getting used to school life.

The most impressive thing in my two months has been to notice that teachers and students place a lot of value on their own pace. This might sound natural, but I felt very refreshed to see this. Through some talking or searching the internet or books in the classroom (if I do it in a Japanese school class, I will be scolded by my teacher), students follow their hearts. And even though the tools and processes are different in the same class, it is normal for them. The teachers always regard students as adults.

The reason I came to Finland was because I was interested in educational methods, but I felt what is important may be trust and relationship between students and teachers. In other words, this is something invisible. It can not be seen by anyone. but I want to become able to feel it. I would like to keep doing my best from now on!

Best regards,
Chiaki Nagatani (Japan)

Chiaki opettaa
siveltimenpitoa.

Kuva Silja Saarikko

Vaihto-opiskelijat

Being an exchange student is like playing a gambling, you never know what will you face nor what kind of situation will you be in.

In Finland, everything is totally different from my home country(Thailand). Much colder, less people, potatoes, and so many things. At the beginning, it was hard to adapt myself to a completely new environment and find some friends, but when time passed, I kind of got used to it and finally have some friends. Then life is better when it feels like being in a home, but party must come to an end, and of course, I have to leave Finland soon....

However I took a risk, but then I can definitely say that I had an amazing year which I will never be able to find it again for sure.

Nalerk Damrianant (Neo)
Exchange student from Thailand

My year in Finland

The last year for me has been 5 years knowledge and social experience compressed into one. I got to overcome many of my fears and thanks to that find many new friends and have a lot of good times. I know that a big part of me fitting in so well with everyone this wonderful school. Having in mind I was surrounded by people fascinated by and interested in all forms of art I felt a lot more at home, and so was able to let go and open up to them. But it wasn't only the art that put us together, it was how friendly and caring everyone around me were. In less than a month I was already having the time of my life with them. I am so happy I came here and I don't have any regrets. I got to do things I haven't even thought of before, and I learn things I never would have if I hadn't been here. I would hope that I take home with me not only the knowledge and some souvenirs, but also the the bonds I built with the people here. Because after all that is the most important thing (after glögi and pulla of course ☺).

Best regards
Rali (Bulgaria)

Herkkuja Firenzestä

Viikko kylmän ja aurinkoisen Firenzen historiallisessa keskustassa oli syvä sukellus paitsi kieleen ja kulttuuriin myös keskiajan ja renessanssin taiteeseen ja arkkitehtuuriin. Europass Teacher Academyssa kieltä opiskeltiin aamupäivisin: puhuttiin vain italiaa ja, kiitos opettajan, remakka nauru raikui. Opiskelijoiden lähtökohdat olivat moninaisia, muun muassa 19-vuotias abiturientti oli Saksasta, toimistovirkailija Kazastanista ja valtameripurjehtija-eläkeläinen Iso-Britanniasta. Myös yksi kuvataideopettaja pohjoisesta Suomesta oli eksoottinen tässä kokoonpanossa. Ihailen seurasin karismaattisen opettajan kykyä huomioida meidän kaikkien erityisiä tarpeita.

Italiaisille niin tärkeää ruokakulttuuria harjoittelin In Tavola -kokkikoulun kurssilla. Tehtiin itse pastaa ja nautittiin tietysti itse tehtyjä perunalla täytettyjä tortellineja "con funghi" ja yrtein maustettua kalkkunaa. Nam!

Iltapäivät kului taidehistorian luennon ainoana osallistujana. Sen jälkeen esimerkkiteoksiin tutustuin paikan päällä. Silmänruokaa piti säännöstellä, ettei olisi tullut ahkyä.

Kiipeäminen Duomon kupoliin oli tutkimusmatka Brunelleschin nerokkaaseen suunnitteluun. Ja näkymä katolta oli ikimuistoinen!

Tarjoilen varmasti opiskelijoille maistiaisista matkasta tulevilla taidehistorian kursseilla.

Jaana Kortelainen

Tammerkosken lukion opettajien KA1-täydennyskoulutus Euroopassa -projektin osallistujat 2015—2017:

Maisa Vesoma Cannes, Ranska, kurssi
 Ilari Inkinen Lontoo, Iso-Britannia, job shadowing
 Maarit Luhtala Thiene, Italia, job shadowing
 Tiina Nokkonen Madrid, Espanja, kurssi
 Jaakko Mäki Cambridge, Iso-Britannia, kurssi
 Airi Tikkanen Cambridge, Iso-Britannia, kurssi
 Kati Seise Cambridge, Iso Britannia, kurssi
 Ilari Hannonen Valladolid, Espanja, job shadowing
 Liina Aaltonen Killemerney, Irlanti, kurssi
 Jaana Kortelainen Firenze, Italia, kurssi
 Mirikka Rintakoski Firenze, Italia, kurssi
 Matti Hännikäinen Bournemouth, Iso-Britannia, kurssi

Kuvat Jaana Kortelainen

08971 Induuskajaksy Nainen ja kukkakalja
 Andrea Verrocchio, Nainen ja kukkakalja

KU5 Maalauskurssin asetelmia:
 Vilma Visakoivu
 Valeriia Konstantinova

Kuvat Tuukka Seppälä

Itsenäisyyspäivä

Itsenäisyyspäivää ja syksyn ylioppilaita juhlimin 5.12.2016 aamulla Kalevankankaalla ja myöhemmin päivällä ylioppilasjuhlassa koululla. Kolmen lukion yhteinen kuoro lauloi Finlandia-hymnin.

Opiskelijoiden itsensä tekemät seppeleet laskettiin sisällissodan muistomerkeille.

Kuvat: Jaana Kortelainen

Liikkuva Tamlu

Pirkon päivän aamujumppa Sampolan alulassa 7.10.2016.

Kuvat: Jaana Kortelainen

Tamlun tytöt osallistuivat jälleen perinteisesti Tampereen kaupungin lukioiden välisiin joukkuepeliturnauksiin. Mukana oltiin jalkapallossa, salibandyssä ja lentopallossa. Suunnistusmestaruuskilpailussa Salla Pitkänen 14F ja Susanna Suojanen 14G edustivat Tamlua.

Kiitos teille kaikille Tamlua edustaneille!

L19-tanssikirssin tyttöjen "Undo"-esitys itsenäisyyspäivä- ja ylioppilasjuhlassa.
Kuva: Tuukka Seppälä

Tammerkosken lukion käsityö lukuvuonna 2016-2017 sisälsi edellisen vuoden tapaan tekemistä, tapahtumia ja teemallista työskentelyä. Käsityön kurssit toteutettiin vuoden aikana reilut kymmenen ja opettajina kuluneena lukuvuotena toimivat Jaana Marttila (ts) ja Leila Puolakka (tn). Vuoden aikana on toteutettu monta ideaa, ratkaistu monta käsityötuotteiden suunnittelussa ja valmistuksessa esiin tulevaa ongelmaa, yhdistetty monta kertaa teoria käytäntöön ja ennen kaikkea koettu tekemisen iloa.

Museo- ja näyttelykäynnit sekä yritysvierailut ovat osa käsityön opiskelua TamLu:ssa. Käden- taidot messut, Vapriikin ”Johtolanka”-näyttely, Design-museon muotoilunäyttely mm. ovat olleet kuluneen vuoden vierailukohteita. Käsityölinjan opiskelijat kävivät lisäksi huhtikuussa 2017 yritysvierailulla Nokian Neulomo Oy:ssä.

Käsityölinjan opiskelijoille tarkoitettu ”Suomalainen käsityökulttuuri” – kurssikokouksissa juhliittiin tänä vuonna jo Suomen 100-vuotisjuhlia. Käsityömuotoilukurssilla

tutkittiin rinnakkain ihmisen ja luonnon tekemiä muotoja, värejä ja rytmejä. Ensimmäisen vuoden käsityölinjalaisille suunnatuilla omilla kursseilla mm. tutustuttiin monipuolisesti käsityöluokkien tiloihin ja oltiin aktivisteja käsityöilmaisun keinoin. Oman lisänsä käsityölinjan touhuihin loivat esim. ”sukkaeläin”-hyväntekeväisyysprojekti ja seppeltalkoot, jossa käsityö sai uudenlaisia ulottuvuuksia yhteisöllisenä toimintana.

Huhtikuun alussa järjestettiin käsityötapahtuma ”Käsityön ääni” Työväenmuseo Werstaalla. Tapahtumasunnuntaita olivat tänä vuonna Tammerkosken lukion kanssa tekemässä käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä, Kaarilan koulun käsityöpainotusryhmä ja Tampereen Yliopiston luokanopettajakoulu. Käsityö-teemaisen seminaarin yhtenä puhujana oli Tammerkosken lukion puukkomestari Mikko Toivio ja muotinäytösesiintyjänä Tammerkosken lukion opiskelijat juhlapukuineen.

Jaana Marttila ja Leila Puolakka

Suomalainen käsityö -portfolio

Työni pääosassa on suunnittelemani symmetrinen kuvio, joka muistuttaa kukkasta.

Kuvio muistuttaa mielestäni modernia versiota metsätähdestä, joka kasvaa Suomen metsissä. Se on pieni ja sievä, valkoinen kukka, joka tarvitsee vettä ja valoa kasvaakseen. Ajattelen kuvioni olevan samanlainen; voin hyödyntää sitä eri materiaaleilla ja levittää sen käyttöä muihinkin käsityötuotteisiin. Se vaatii vain laajaa ideointia ja avoimen mielen. Kuvio on mielestäni kaunis itsessään eikä tarvitse mitään lisäystä. Tykästyin siihen juuri sen mielenkiintoisen kokonaisuuden ansiosta.

Valmis työ syntyi monien kompromissien kautta, mutta silti lopputulos miellytti minua. En odottanut saavani jopa kahta avaimenperää ajallaan valmiiksi. Oli hienoa oppia käyttämään laserkonetta kaikista ongelmista huolimatta ja saatan käyttää konetta vielä tulevillakin käsityökurseilla tai muulloin tulevaisuudessa. Työssä suunnittelu kuvastaa suomalaista käsityötä. Työstettävä kuvio on suomalaisen suunnittelema ja työ vaatii paljon suomalaisen ihmisen sisua.

Jokaisen oppilaan piti valita neljästä aiheesta yksi ja kertoa kuinka kurssityö liittyy juuri kyseiseen aiheeseen. (Nämä neljä olivat ekologia, ekonomia, ergonomia ja estetiikka) Valitsin estetiikan, sillä työni ei oikeastaan sopinut muihin aiheisiin. Estetiikka on filosofian osa-alue, joka tutkii taiteessa esimerkiksi kauneutta, elementtejä, muotoja ja perspektiiviä.

Teksti ja kuvat: Aliisa Mäenpää 15E

KÄ 7 Juhlapukukurssin luomuksia esiteltiin Werstaalla Käsityön ääni -tapahtumassa huhtikuussa 2017. Kuva: Anne Lahtinen, Werstas. Pehmoeläimiä tehtiin talkoilla lahjoitettavaksi Kihniön vuodeosastolle. Kuva Jaana Marttila Puisen pöllön ja kuvan siitä toteutti Jenna Arkko.

KÄSITYÖ

Musiikin matkassa

Tammerkosken lukion opiskelijat ovat tänäkin lukuvuonna osallistuneet aktiivisesti musiikilliseen toimintaan koulussamme. Tammerkosken lukion kuoro on esiintynyt erilaisissa tilaisuuksissa kuten syksyn vanhempainillassa ja ylioppilasjuhlassa sekä syyslukukauden päätteeksi Kalevan kirkossa. Syksyn huipentumat olivat itsenäisyyspäivän esiintyminen Kalevankankaan hautausmaalla yhdessä Kalevan ja TYKin kuorojen kanssa sekä Sibeliuksen syntymäpäivänä 8.12. Finlandia-hymnin kajauttaminen Keskustorilla yhdessä muiden Tampereen lukioiden kuorojen kanssa. Keväällä kuoro esiintyi mm. yhteisessä konsertissa Hatanpään lukion kuoron kanssa sekä kevään ylioppilasjuhlassa.

Musiikin ryhmien kanssa on tehty monenmoista musiikkia koko lukuvuoden. Isoimpana projektina

tänä vuonna on ollut osallistuminen Tampereen ja tansanialaisen ystävyyskaupungin Mwanzan kulttuuriyhteistyöhön, jonka puitteissa musiikinopiskelijat olivat mukana esiintymässä Mwanza-konsertissa Sampolassa marraskuussa. Muusikko ja pedagogi Menard Mpondan kanssa yhteistyö jatkui myös tammikuussa tansanialaisen musiikin ja tanssin workshopin merkeissä yhdessä Hatanpään lukiolaisten kanssa ja maaliskuussa projektiin yhdistettiin vielä molempien lukioiden kuorot sekä laulaja-lauluntekijä Maco Oey, joiden kanssa valmistimme lopuksi yhteisen Afrikkaa&Aurinkoa-konsertin maaliskuun lopussa Sampolan saliin.

Musiikin ryhmät ovat vierailleet ahkerasti myös Tampere Filharmonian konserteissa ja harjoituksissa, Tampereen Oopperassa, Tampereen Musiikki-

akatemian ja Pirkanmaan musiikkiopiston konserteissa, Kulttuuriosuuskunta Uulun työpajoissa sekä Vapriikin Hurriganes-näyttelyssä. Mu4-kurssilaiset tutustuivat valaistus- ja äänimestarin työhön Tampereen Teatterissa ja Mu6-kitarakurssilla koulussamme vieraili kitaristi Janne Melanen, joka perehdytti kitarraopiskelijoita finger style -soittotyylin saloihin. Teimme kursseilla myös yhteistyötä Liisanpuiston erityiskoulun kanssa.

Kevätlukukaudella musiikilla oli suuri osuus myös Sampolan tiloissa järjestetyissä Tamlun vanhojen tansseissa, joissa 11-henkinen Tanssiorkesteri Kevään Sävel tanssitti vanhoja sekä juhlayleisöä erityisen komeasti!

Muita keikkoja koulumme muusikoilla oli mm. Koukkuniemen vanhainkodin joulujuhlassa, lukiomme

esittelyillassa, FestAfrika-festivaalin Winter Jam -tapahtumassa, Tamlun vapputapahtumassa sekä Käsiyön ääni -tapahtumassa Werstas-museossa huhtikuussa.

Innokkaat äänitekniikan opiskelijat ovat toimineet loistavina apureina kaikissa koulumme tilaisuuksissa, kun soittimia on roudattu, mikrofoneja aseteltu ja piuhoja vedetty - joskus jopa satojakin metrejä... Kiitos siis heille avusta - ja kaikille muusikoille yhteisistä musiikillisista hetkistä!

Ensi lukuvuonna jatketaan taas uusien musiikillisten elämysten ja haasteiden parissa.

musaope Liina Aaltonen

Tammerkosken ja Hatanpään lukioiden yhteinen Afrikkaa&Aurinkoa-konsertti pidettiin maaliskuussa Sampolassa, vierailijana Menard Mponda.

Kuva: Peppi Rytönen 15B

Tanssiorkesteri Kevään Sävel tanssitti vanhojen tansseja

Kuva: Elina Urtti

MU SA

Kuvataiteen lukiodiplomitoitoiden näyttelyn avajaisiset 1.12.2016. Kuvassa Elisa Kinnusen 14H, Esa Artkosken 14A, Erika Mäntylän 13H, Arttu Siukolan 14H ja Ella-Rosa Harmasen 14A teoksia.

KU1 Kuva ja kulttuuri -kurssin yhteydessä kirjoitettiin kuvarunoja aiheesta Hiljaisuus!. Niiden pohjalta taiteilija Heidi Elisabeth Hänninen toteutti teoksia Sampolan kirjastoon.

Emmi Pusa, saippuaveistos, KU 28 Nykytaiteen kurssi.

Kuvataiteen vuosi

Kuvataiteen vuosi on kulunut jälleen kovin nopeasti. Käytävillä on ollut katseltavana satoja töitä, ja Galleria Luomus on ollut kovalla käytöllä. Esillä on ollut kokeilevan kuvanveiston upeita saippualueuksia, arkkitehtuuria, keramiikkaa, pastasta tehtyjä siltoja, maalauksia, nykyaidekurssin teoksia sekä tietysti valtavan hienot lukiodiplomityöt.

Erilaiset yhteistyöprojektit olivat tänäkin vuonna osa kuvataiteen arkea. Viimeisimpänä projekti tuomiokirkkoseurakunnan kanssa, jonka tiimoilta piirustuskurssilaiset ovat käyneet kuvittamassa omaa Tamperettaan värityskirjan muotoon. Lopputuloksia saatetaan nähdä kaupan hyllyillä ensi syksynä.

Näyttelykäyntejä ja retkiäkin on tehty tuttuun tapaan. Tampereella on ollut hienoja näyttelyitä ja Helsingissä ollaan käyty useaan otteeseen.

KU 6 Piirustuskurssilla pastellimaalauksen aiheena mikroskooppiset tapahtumat. Yksityiskohta Siiri Klemetin piirustuksesta.

Myös jo viime vuonna aloitettu kansainvälinen Find Your Way through Art -projekti on jatkunut kolmella eri ulkomaan projektiviikolla. Näistä viimeisen suuntautui Espanjan Valladolidiin, jossa opiskelijamme järjestivät taidenäyttelyn.

Suurin tapahtuma, tai ainakin muutos, on kuitenkin ollut uuden opetussuunnitelman käyttöönotto. Kuvisopettajat (ja oppilaat) ovat saaneet tarkistella moneen kertaan, mikä kurssi nyt lopulta vastasi mitään. Onpa muutamia opiskelijoita tullut toistamiseen jo suorittamilleen kursseille pälistelemään, kun kurssin nimen edestä on puuttunut se ratkaiseva "z"-kirjain. Kirjaimilla ei kuitenkaan ole merkitystä kun kulunut vuosi on ollut taas hauskaa, luovaa ja tuotteliasta aikaa!

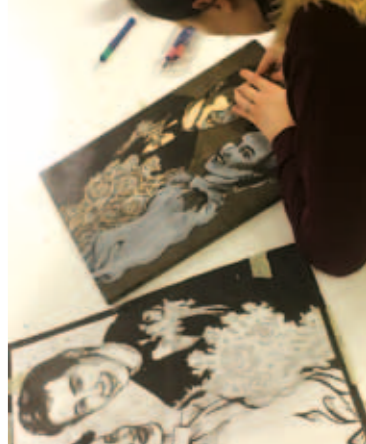
Tuukka Seppälä

Kuvat Jaana Kortelainen

KUVA TAIDE

Vasen sivu: Oona Väititi 16G ja Sanna Tervon 16C keramiikkarelieffit. Johanna Saikkosen 14B pleksimaalaus oli osa Pirkanmaan kuvataideopettajien ja Sara Hildénin taidemuseon yhteistyöprojekti, Niko Sarkkomaan 14B ja Kaizu Mannisen 15B piirustuksia Ihan pihalla -kurssilla, Anna-Elina Järvisen 14A lyijykynäpiirros Sauli Niimistöstä diplomikurssilta, Vera Tahvanaisen 16B esine-akvarelli esineiden välisistä suhteista Muotoillut ja rakennetut ympäristöt -kurssilla. **Oikea sivu:** Riina Hagrenin 14A aaltopahviveistos Kuvataiteen tunneilla tapahtuu: diplomityöhön keskittymistä, taidehistorian kurssin ryhmätyöskentelyä, muotoiluprojektien tekemistä, keramiikkateosten lasittamista, kohopainokurssilla puukaivertamista ja paljon muuta.

KUVA
TAIDE

KU3 Osallisena mediassa -kurssilla toteutettiin Suomen juhla-
vuoden teemaan sopivia postikortteja.
Viereinen sivu: Jutta Ikäheimo 16A.
Pystykuva: Veera Nurminen 16B.
Vaakakuvat: Linnea Järvinen 16A, Johannes Pusa 16B,
AlmaMustonen 16B

13H KATRI HANKI

Huttunen Karoliina
Kuosmanen Mari
Marttila Ida
Mäntylä Erika
Puharinen Iina
Valtanen Kamomilla
Virtanen Tiia
Wamai Joel

13I LIINA AALTONEN

Anttila Laura
Friberg Karoliina
Granqvist Petra
Hammarén Neea
Karjalainen Elmeri
Kurki Nikolas
Lindh Reeta
Niskanen Eveliina
Repo Henna

14A HELI MÄKELÄ

Ahola Simo
Artkoski Esa
Fält Elviira
Hagrén Riina
Harmanen Ella-Rosa
Heikkinen Leevi
Huikko Johanna
Jylänki Milla
Järvinen Anna-Elina
Karhula Pauliina
Kesseli Axel
Korja Niina
Kotala Hilla
Kuivasto Elisa

Rajala Iina
Sohlo Laura

14B JAAKKO MÄKI

Leväharju Joonas
Lindfors Janna
Lähde Ronja
Metso Elsa
Pusa Emmi
Rainio Sini
Riihimäki Sofia
Rosenqvist Venla
Saari Janina
Saikkonen Johanna
Sarkkomaa Niko
Sietiö Pinja
Stenius Jenny
Tenhunen Eveliina
Tiitinen Sanni
Timonen Roosa
Tomunen Nelli
Toom Aleksandra
Tuokko Maria
Vaasvainio Mikael
Vidgren Jenna

14C ILARI INKINEN

Anttila Veli-Matti
Apuli Valtteri
Arola Pauli
Arslan Sofia
De Michele Maristella
El Gsouri Rim
Frigård Saana-Sofia
Hagren Mira
Hailu Sara

Halsinaho Laura
Hanhikorpi Sofia

Hannula Julia
Harju Roosa
Hautamäki Hanna
Havu Sauli
Heikkilä Milla
Heiskari Iisakki
Helminen Elissa
Helminen Kaisa
Jarva Elisa
Jokinen Jesper
Juntunen Elli
Järvenkylä Julia
Järvinen Eemeli
Könssi Viviana

14D MIRKKA RINTAKOSKI

Ikäheimo Ella
Kaarsalo Aino
Kaikkonen Veeti
Kapanen Aarni
Kara Yasmin
Karinkanta Simo
Kolhi Meri
Konttinen Kiia
Korhonen Anniina
Korhonen Eerika
Koskinen Jenna
Kougia Katarina
Kujansuu Krista
Lahtinen Jyrki
Laine Niilo
Laine Tuulia

14E JOHANNA PAANANEN

Hautala Anni
Koskinen Pauliina
Kyrölä Joonas
Leinonen Joni
Leväsluoto Johannes
Liikanen Mikael
Liukkonen Oona
Lumpiola Minttu
Luukila Vilma
Lähde Anna
Lähteenmäki Janita
Länsiö Niklas
Merinen Titta
Mäkelä Sini
Mäkinen Niklas
Neronen Meeri
Nieminen Joonas
Niilo-Rämä Elisa
Nikitin Adalmiina
Nyström Annika
Nyström Ville

14F MAISA VESOMA

Partanen Sanni
Pellikka Sanni
Peltoniemi Siru
Periviita Jenna
Pessi Anette
Pihamaa Laura
Pitkänen Katariina
Pitkänen Salla
Puustinen Emilia
Rantala Cilla
Rantanen Tommi
Rautavuori Jenni

Relander Iina
Rikkinen Jesse
Rinne Ursula
Ruokonen Roope
Saarelainen Ellen
Salmesvuori Aino

14G PÄIVI LÄHDE

Halme Emilia
Selin Elias
Sieberg Torik
Siippanen Emmi
Sillanpää Sarianna
Tahvanainen Tiia
Tikkanen Tiia
Toivio Mikko
Toppari Mira
Tuominen Petra
Tuominen Samu
Vehkala Olivia
Vesterlund Minka
Viertola Ilpo
Väisänen Janika
Väänänen Metta

14H KATRI HANKI

Hanhikoski Oona
Jokinen Janni
Järvinen Susanna
Kinnunen Elisa
Korpela Jasmína
Korsu Kukka
Kotilainen Reetta
Kähkönen Satu
Laitinen Aliina
Pelkonen Linnea

Saarela Niika
Siukola Arttu
Teronen Iida
Tuhola Outi
Visuri Vuono
Ylimäki Heidi

14I JAANA NIEMINEN

Kallio Lilja
Katila Sanna
Koivulehto Anna
Koljonen Miran
Korhonen Riina
Kuisma Lotta
Kuusisto Tuomas
Lehmonen Taru
Lehtilä Lumikki
Lindholm Tiia
Manninen Amalia
Marttila Sissi
Neva Minna
Panschin Anton
Partanen Susanna
Peuhkurinen Ida
Raiskio Mira
Rantanen Julia
Rissanen Jasmin
Salonen Niklas
Suojanen Susanna
Teerimäki Alma
Tiikkainen Lilja
Turkki Reetta
Vaali Sara
Valli Laura
Vettenranta Onni
Vilkkilä Ella
Vironen Eveliina

15A SILJA SAARIKKO

Ahola Iida
Blomster Pia-Erika
Deedin Ege-Liis
Erkkilä Elli
Hakala Sara
Hannula Merja
Hashi Samira
Huttunen Oona
Ijäs Elisa
Joenpolvi Elias
Junnilla Tiia
Järvinen Iida
Kainu Iida
Kelokaski Sanni
Keskinen Ulrika
Kleine Staarman Olga
Koivisto Emilia
Koivuniemi Sofianna
Konttiokorpi Simo
Korkeamäki Milla
Korte Aurora
Koski Elisa
Kreula Ere
Kuosa Tiia-Maria
Lahtinen Veli-Pekka
Lappalainen Tuuli
Lehikoinen Elisa
Luurila Nea

15B MAARIT LUHTALA

Hotakainen Oona
Manninen Kaizu
Mikkola Pinja
Myllymaa Iida

Niemi Mariia
Nieminen Hanna
Pihkanen Aurora
Pääkkönen Emilia
Pöyhtäri Inari
Rummukainen Milja
Ruusulaakso Bianca
Ruutila Milla
Rytkönen Peppi
Saarinen Laura
Sievänen Mila
Sironen Isabella
Siuvo Siina
Srithong Marisa
Taalikka Emma
Taberman Erik
Taulu Inka
Tuohisto Sani
Turpeinen Melissa
Urtti Elina
Vaajamo Eva-Maria
Valtonen Helmi
Vulli Kaisa
Vuorinen Heli
Väisänen Sarita
Ylihelo Sini

15C MIRA RASTAS

Ahmed Zeinab
Alho Siiri
Dastan Aysenur
Davidsson Oliver
Ekholm Tuomas
Forsman Lassi
Hakanen Oskari
Hakkarainen Onni

Halttu Tytti
Heikkinen Silja
Heiskanen Kaisu
Henriksson Linda
Hietaniemi Salla
Hiljanen Heidi
Hiltunen Joonas
Hiltunen Karoliina
Hirvi Leevi
Hokkanen Maisa
Honkala Nelli
Honkanen Tessa
Huhtala Karri
Hynninen Suvi
Häkkinen Janina
Jokela Sebastian
Joukainen Sanni
Jukarainen Katariina
Junkkari Kaarlo
Jyrkkäranta Milja

15D MATIAS LOMMI

Al-itawa Safa
Järvinen Anniina
Kaitala Lauri
Karilainen Elina
Karstila Annika
Katjos Kia
Kaukolampi Akseli
Kelovesi Jasmin
Kettunen Ilmari
Kivistö Okko
Koiranen Elise
Koivisto Otto
Konttinen Mariella
Kortevaara Iida

Kujansivu Elli
Kulpakko Kasper
Kylliäinen Tiina
Kämäri Elmeri
Laine Markus
Lappalainen Kalle
Laukkanen Alexandra
Lehtonen Jenna
Lehtonen Matilda
Muurimäki Miska
Skön Patrik

15E ANNUKKA HAAPAKOSKI

Lehtonen Sofia
Lemieux Sofi
Liias Milja
Lindholm Vili
Luhtalampi Alex
Lundberg Anneli
Lyly Kerttu
Lyly Valtteri
Lähteenmäki Tiina
Lähteinen Veera
Majamäki Iiris
Markkinen Jessica
Mattila Sini
Mattila Sonja
Mikkonen Milla
Myllyoja Melissa
Mäenpää Aliisa
Mäkiharju Anni
Mäkinen Eero
Mäkinen Salla-Mari
Narvanne Jenni
Nikulainen Emma-Alina
Närvänen Annimari

Paaanen Jenna
Paavola Henriikka
Pahkuri Joni
Partanen Inka
Soismaa Nea
Tuomensalo Essi

15F MARKO HEIKKI

Metsälä Petra
Partanen Vilja
Petrelius Jaakko
Pietilä Helmi
Pietilä Markus
Pihlajamäki Johan
Piironen Saara
Prévost Aisha
Pykäläinen Aleks
Pääskynkivi Pauliina
Rautava Aleks
Rintaluoma Iiris
Rintamäki Fia
Rissanen Rani
Rossi Oskari
Ruuskanen Aino-Liina
Saadetdin Emma-Sofia
Salmela Katariina
Salokorpi Hertta
Salonen Jonna
Scholes Maija
Seppelin Adria
Sistonen Joni
Sorsa Kia
Suoninen Laura

15G NINA FORSBLOM

Puustinen Minna
Tamminen Emilia
Taulo Tilda
Thitz Unto
Toivo Wilma
Toivonen Sonja
Tuomi Ville
Tähkänen Tuuli
Uosukainen Meeri
Uusinoka Ada
Valkama Santeri
Varonen Iiris
Vihreälehto Wilhelmiina
Viitala Kreetta
Viitala Oona
Viitasalo Eveliina
Virtanen Julia
Virtanen Sara
Vormisto Iina
Vulli Jasmin
Vuohelainen Katri
Vuorinen Aili
Vuorinen Viivi
Väisänen Otto
Västilä Matias
Westlin Eppu
Ylinen Savanna
Österlund Sonja

16A TUUKKA SEPPÄLÄ

Ahvenlammi Pinja
Aleksieva Ralitsa
Antila Lauri
Arvola Jasmin
Back Lilian

Bergman Meri
Harjunalanen Vera
Hietanen Iidakaisa
Ignatius Aleks
Ikäheimo Jutta
Isomäki Jasmin
Johansson Aapo
Järvinen Linnea
Kalliosaari Meeri
Karanka Beyla
Karinkanta Iiris
Karvonen Karoliina
Kauranen Rauna
Kekarainen Viivi
Kirves Late
Klemetti Siiri
Koistinen Anni
Kuljuntausta Viivi
Lahtinen Daniel
Laine Ronja
Lehtovaara Vilma
Lilja Luka
Mattila Elina
Mattsson Janella
Meskanen Kiia
Vehkavaara Saana

16B SANNA KARI

Moilanen Oona
Mustonen Alma
Mäkinen Hilla
Nurminen Veera
Ojanperä Arratia Gabriel
Oksio Jasmin
Orastie Helmi
Pesonen Riinu

Pietiläinen Ada
Pitkäsalo Jan
Pohjola Anna
Pusa Johannes
Rasmus Janina
Rintala Sofia
Saarinen Roosa
Salminen Maija
Saralahti Piritta
Seppälä Maarit
Sieppi Emilia
Soimasuo Sara
Suutari Sohvi
Särkilä Tuomas
Tahvanainen Veera
Taneli Suvi
Tran Fikan
Vinnenmaa Riina
Vuorikivi Emma
Wallgrén Ronja
Warsame Ali Najma
Ylihelo Suvi

16C JAANA MARTTILA

Aaltonen Valto
Arkko Venla
Aura Topi
Hellström Ida
Huhtanen Olli
Hyrkäs Jessica
Järvinen Heidi
Kilpelä Emilia
Koski Annika
Kuosmanen Julia
Lampinen Ronja
Laukkanen Janika

Leppäharju Jaakko
Luhtala Sara
Merviö Elviira
Myllymäki Janette
Myyryläinen Aurora
Mätäsniemi Krista
Oksanen Eeva-Maija
Pietilä Otto
Poikela Heli
Saariniemi Sanni
Saramäki Helmi
Sillanpää Sonja
Vaasvainio Marika
Valijärvi Emma
Vuorijärvi Laura

16D TIINA MOILANEN

Aalto Akseli
Ahmadi Marwa
Alatalo Aino
Anttila Kalle
Apuli Ville
Arbab Riham
Asuma Kaapo
Civill Leo
Damrianant Nalerk
Eerola Arne
Erjanne Emma
Gustafsson Greta
Hakkari Roosa
Halonen Emilia
Halttu Maija
Heikinheimo Helka-Liisa
Helanti Eero
Huhdanpää Anni
Häkkinen Eeli

Hävölä Jenni
Höysniemi Annemari
Juvakka Leo
Jääskeläinen Tiia
Kallio Kaisa
Kankare Anniina
Kantanen Rosa
Kantola Laura
Keinonen Iiris
Laitinen Oona
Nowak Oskar

16E ILARI HANNONEN

Kivikangas Akseli
Kivimäki Santeri
Kiviniitty Iida
Koivisto Sanni
Koivu Mirja
Koivu Rebekka
Koivunen Daniel
Koskela Patrik
Kulmala Leonid
Kulmala Ronja
Kupiainen Tuuli
Kuusela Meri
Kämäri Ilmari
Lankinen Tuomas
Lantunen Toivo
Laouini Moktar
Lehtonen Nelli
Leinonen Oona
Liejumäki Ella
Lindfors Jessica
Liukkonen Viivi
Llumnica Arxhenda
Luhtaa Jetto

Malinen Janette
Mattila Silja
Mäkinen Anni
Mälkönen Iida
Nieminen Mimosa
Piirilä Linnea

16F ANNE KOIVIKKO

Hietala Juuso
Noppee Oili
Nurminen Mika
Ollila Susanna
Palmu Milla
Palomäki Aku
Perttu Eero
Pihamaa Maria
Pihkonen Juhani
Pinola Senni
Pommelin Julia
Puro Saliina
Pusa Jenna
Pyykkö Venla
Päivärinta Linnea
Pöysäri Joonas
Rantala Anna
Raulamo Inga
Rautava Juho
Riitamaa Leenu
Rowe Tania
Ruotsalainen Laura
Räsänen Oona
Saarenmaa Sofia
Salin Oili
Salminen Iida
Salonen Kasperi
Savilahti Lara
Suominen Iina

16G RIIKKA MANSIKKA-AHO

Shah-Aga Diana
Sillanpää Sami
Soivaara Patrik
Suhonen Emmi
Suhonen Nina
Syvänen Jani
Säily Janina
Talvitie Emilia
Tamm Loretta-Kaisa
Tanninen Susanna
Tcherepanova Lina
Tervo Mika
Tervo Sanna
Tissari Iris
Tuominen Fanni
Urtti Noora
Uusivirta Tiia-Maria
Vaajanen Iiro
Vainio Viviana
Vaitti Oona
Valaja Einari
Valtonen Salla
Vihreävuori Vera
Virkkunen Sanni
Virola Ronja
Virtanen Kiira
Visakoivu Vilma
Wigelius Elias

HENKILÖKUNTA

Rehtori

Hännikäinen Matti, FM, matematiikka

Apulaisrehtori

Nieminen Jaana, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, 14I:n ryhmänohjaaja

Lehtorit

Alku Heli, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, virkavapaalla

Haapakoski Annukka, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, 15E:n ryhmänohjaaja

Hanki Katri, FM, psykologia, uskonto, elämäntutkimustieto, 13H:n ja 14H:n ryhmänohjaaja

Hannonen Ilari, FM, englanti, espanja, 16E:n ryhmänohjaaja

Heikki Marko, FM, matematiikka, fysiikka ja kemia, 15F:n ryhmänohjaaja, virkavapaalla 6.4.2017 asti

Hyvönen Kaija, FM, matematiikka, virkavapaalla

Inkinen Ilari, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, 14C:n ryhmänohjaaja

Kortelainen Jaana, TaM, kuvataide, ryhmänohjaaja

Linkosuo Pirkko, LitM, liikunta ja terveystieto

Lommi Matias, FM, biologia ja maantiede, 15D:n ryhmänohjaaja

Luhtala Maarit, FM, englanti, 15B:n ryhmänohjaaja

Lähde Päivi, FM, kemia ja matematiikka, 14G:n ryhmänohjaaja

Moilanen Tiina, FM, biologia ja maantiede, 16D:n ryhmänohjaaja

Marttila Jaana, KM, tekstiilityö ja matematiikka, 16C:n ryhmänohjaaja

Mäkelä Hannu, FL, matematiikka

Mäkelä Heli, FM, historia ja yhteiskuntaoppi, 14A:n ryhmänohjaaja

Mäki Jaakko, FM, englanti, 14B:n ryhmänohjaaja

Nokkonen Tiina, FM, ruotsi, englanti ja italia

Palovuori Terhi, FM, matematiikka ja tietotekniikka, virkavapaalla

Rastas Mira, FM, saksa ja englanti, 15C:n ryhmänohjaaja

Rautasalo Johanna, KM, opinto-ohjaus

Rintakoski Mirkka, FM, uskonto ja psykologia, 14D:n ryhmänohjaaja

Saarikko Silja, TaM, kuvataide, 15A:n ryhmänohjaaja

Seise Kati, FM, opinto-ohjaus

Stenfors Jari, FM, fysiikka ja matematiikka, eläkkeellä 1.1.2017 alkaen

Tikkanen Airi, KM, eo, erityisopetus

Uusmalmi Sari, FM, filosofia, psykologia ja elämäntutkimustieto

Vesoma Maisa, FM, ranska ja ruotsi, 14F:n ryhmänohjaaja

Wirén Jonna, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

Tuntiopettajat

Aaltonen Liina, FM, musiikki, 13I:n ryhmänohjaaja

Forsblom Nina, FM, ruotsi ja venäjä, 15G:n ryhmänohjaaja

Haapavaara Senni, FM, äidinkieli ja kirjallisuus

Joru Sami, LitM, terveystieto

Jussila Katja, YTK, KL projektipäällikkö, opinto-ohjaaja

Kaleva Victoria, venäjä omana äidinkielenä

Kari Sanna, FM, matematiikka, fysiikka ja tietotekniikka, 16B:n ryhmänohjaaja

Koivikko Anne, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, 16F:n ryhmänohjaaja

Kokkonen Kari, LitM, liikunta ja terveystieto

Lepistö Tuomas, FM, historia ja yhteiskuntaoppi

Mansikka-aho Riikka, FM, ruotsi, 16G:n ryhmänohjaaja

Nagatani Chiaki, opetusharjoittelija

Oksanen Henrik, FM, englanti

Paananen Johanna, FM, äidinkieli ja kirjallisuus, 14E:n ryhmänohjaaja

Paananen Reetta, FM, terveystieto

Pakkala Jarmo, LitM, terveystieto

Pohjo Mervi, FM, matematiikka ja fysiikka, 15F:n ryhmänohjaaja

Pulkinen Sini-Krista, FM, matematiikka ja fysiikka

Puolakka Leila, Muotoilija AMK, Amo, tekninen työ

Seppälä Tuukka, TaM, kuvataide, 16A:n ryhmänohjaaja

Muu henkilökunta

Koulusihteeri Eija Henttonen

Koulusihteeri Heli Perkiö

Vahtimestari Tommi Vesterinen

Terveydenhoitaja Eila Pääkkönen

Lukiokuraattori Hilka Launiainen

Lukiopsykologi Satu Lähteenkorva

Taidemalli Sari Suoniemi

Siviilipalvelusmies Olli Avikainen

Takakannen kuvat:

Vasemmalta alkaen pleksimaalauksia, puupiirroksia ja peitevärimaalauksia.

1. sarake: Oona Huttunen 15A, Elviira Fält 14A, Railitsa Aleksieva 16A
2. sarake: Sini Rainio 14B, Sofianna Koivuniemi 15A, Riina Hagren 14A
3. sarake: Karoliina Karvonen 16A, Sanni Tiitinen 14B, Rauna Kauranen 16A,
4. sarake: Eva-Maria Vaajamo 15B, Lilian Back 16A, Elisa Koski 15A.

HENKILÖ
KUNTA

